

"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.
IŠEINAS KAS
ČETVERGAS
Mieste
WILKES-BARRE, PENN'A.,
314 E. Market St.
KAINA METAMS:
Suvienuose Valstijose . . . \$2.00
In Kanadoje ir kitose šalyse . . . \$3.00
AFSKELBIMŲ KAINOS ATSKYRIUM.
Reklamoms su nuotraukomis:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.
Pisiusis siunčiamas ir su visokiais reikalais reikia
kreiptis tiesiog adresu:
"DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS"
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman
Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States . . . \$2.00
Canada and other Parts . . . \$3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders
must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje.

No. 41.

WILKES-BARRE, PA., 14 D. RUGSĖJIO (SEPTEMBER) 1911 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Metai III.

Penkioliktoji Nedėlia po Sekminių.

Lekcija. — Gal. V. 25, VI, 10. — Broliai: Jei dvasia gyvenime, dvasia ir vaikščiojime. Nesidarykite norinčiais tuščios garbės, vieni kitus kabinėdami, vieni kitiems pavydėdami. O jei žmogus būtų atrastas kokiam nusidėjime, jūs, kurie esate dvasiški, tokį pamokykite romumo dvasioje, dabodamas pats save, idant ir tu ne būtum gundytas. Nešiokite viens kito naštas, o taip išpildysite Kristaus įstatymą. Nes jeigu žmogus mano, kad jis yra kuo norintis, kuomet jisai nėra nieku, pats save apgauna. O kiekvienas tegul savo darbą iširia, o taip tikrai pats savyje turės garbę; o ne kitame. Nes kiekvienas nešios savo našta. O tegul duoda tas, kursai yra mokinamas žodžiu, tam, kur saisi jį mokina, iš visokio turto. Neklyskite: Dievas nesiduos iš savęs juokties. Nes ką žmogus pasės, tą ir piaus. Nes kas sėja ant savo kuno, iš kuno ir piaus pagėdima; o kas sėja ant dvasios, iš dvasios ir piaus amžiną gyvenimą. O gerai darydami, nenustokime: nes savo laike piausime nenustodami. Todėl, kolei turime laiką, gerai darykite visiems, o daugiausiai tikėjimo namininkams.

Evangelija. — Luk. VII, 11–16. — Anuomet ėjo Jezus miestas, kursai vadinas Naim, ir ėjo su juo jo mokininiai ir apstai minia. O kad prisistatino prie miesto vartų, šit išnėsė numirėli, vienatinį jo motinos sunų, o šitoji buvo našlė; ir didi miesto minia ėjo su ja. Kurį pamatęs Viešpats pasigailėjo jos ir tarė jai: Neverk! Ir prisistatino ir palytėjo norus (o anie, kurie nešė, sustoję), ir tarė: Jaunikaiti, sakau tau, kelkis. Ir atsistodė tas, kurs buvo numiręs, ir pradėjo kalbėti: ir atidavė jį jo motinai. Ir paėmė visus baimę ir garbiną Dievą, tardami: Jog didis pranašas kėlėsi tarp mūsų ir jog Dievas aplankė savo tautą. Ir pasakė apie jį šita kalba po visą žydų žemę ir po visą apygardos kraštą.

"MEMENTO MORI!"

Skaitydami šios dienos evangeliją prijauname skausmui nelaimingos motinos našlės, netekusios vienatinio savo sunaus. Tečiaus, šiuo atsitikimu. Bažnyčia mums da kit-ką primena, butent, reikalauja kad kiek-

vienas iš mūsų gerai pagaltų apie dvi, nepaprastai svarbi teisybi: apie mirties tikrumą ir josios laiko netikrumą. Šitai jaunas vyras, našlės motinos viltis, pačioje savo stiprybėje, kaip gėlė mirties pakirsta, — sustiręs lavonas; pamastykite: kuo mi jis buvo ir mes busime.

Iš kasdieninio prityrimo žinome, kad paskirta yra žmogui viena sykį mirt. Negal žmogus tos ištarmės atmainyti. Ji apima visus Adomo vaikus. Nors ištirkėliai, eretikai, bedieviai išjuokia tikėjimą, jo išsižada, minidžioja Dievo ir Bažnyčios prisakymus, bet tur ir jie pripažinti tą teisybę, kad, paskirta yra žmogui sykį mirt. Ateis valanda, kurioje sudiev' pasakysime svietui, kuomet nuleis į žemę mūsų kunus, kirminams maistui, o mūsų dušios gaus užmokės nį teisiųjų ar bausmę nelabųjų.

Dieve, ar-gi tai galima yra, kad žmonės nepamastytų apie mirtį! Kad jie piktdariautų, užmiršdami, dalke esą ir į dulkę pavirši!

Mirtis pabaigs beturčių vargą. Ji nedaro skrybiaus tarp augšto ir žemo, tarp turčiaus ir beturčio, laimingo ir nelaimingo; jai visi lygūs: kiekvienam yra paskyrtas sykį mirt.

Nors mirties tikrumas yra neužginamas, tačiau mirties valanda yra labai netikra. Nežinome, ar ji ateis žiemą ar vasarą, dieną ar naktį, jaunume ar senatvėje, iš karštligės ar kardo, staiga ar pamaži. Tas viskas netikra. Tankiai girdime apie sveikus žmones umai susirgusius ir mirusius. Apie kitus, kurie susirgę, parsikvietę gydytoją, girdėjo nuo jo užtikrinimą, kad nės pavojaus, priėmė vaistus, bet tie nepagalbėjo ir mirė. Ar negalima tokios mirties staiga pavadinti? Neikalbinėkime sau, kad jaunumas, sveikata, pajiega mus apgins nuo mirties. Nežinome dienos nei valandos — našlės sunus mirė jaunas.

Iš to, kas pasakytas, seka, jog mirtin reik rūpestingai prisirengti. Atidėlioti prisirengimą, susitaikymą su Dievu, iki mirčiai, tai — ne išmanymas. Tepamąsto nelaimingi' nusidėjėliai apie šiuos šv. Jeronimo žodžius: "iš šimto tukstančių žmonių, kurie paprastai, blogai gyveno, vargiai vienas mirimo valandoje, atras malonę pas Dievą".

Jei norime pabaigti gyvenimą teisiųjų mirėlia, gyvenime kaip geriems katalikams pridera; anot šv. Pauliaus, kasdien mirkime svietui; nuolat atsiminkime apie paskutinį savo daiktą, o niekad nenusidėsime.

S. (*) Atsimink (kada nors) mirsią!

Katalikiškos Žinios.

Popiežiaus brolis Ryme.

Pradžioje rugsėjo mėnesio atvažiavo Ryman popiežiaus Pijaus X-to brolis Angelo Sarto, drauge atsiveždamas savo sunėną. Sakoma, popiežiaus brolis Sarto aplankė Rymą iš priežasties Pijaus X-to sunkios ligos, kad gauti nuo Jo palaiminimą, nors popiežius Pijus X-tas dabar jau visai sveikas.

Angelo Sarto yra 2 metais senesnis už savo brolį, dabartinį popiežių Pijų X-tą, ir gyvena savo gimtiniame kaimelyje Grazie, netoli Mantua.

Priėmimas pas prezidentą.

Šiaurinės Amerikos Savienytų Valstijų prezidentas Taftas priėmė pas savęs apsilankiusias seseris vienuoles, iš viso 300, iš 25 vienuolių, užsiimančias vaikų mokymu. Dabartinis prezidentas Taftas nors nekatalikas, vienok labai katalikams prielankus. Tą savo prielankumą parodė tvarkydamas Katalikų Bažnyčios reikalus Filipynų salose, kada josios liko prijungtos prie Amerikos.

Darbininkų sąjunga.

Atliktame Moguncijos katalikų susivaižiavime (Vokietijoje) sudaryta darbininkų sąjunga, prie kurios prisidėjo katalikų darbininkų draugijos rytinės, pietinės ir vakarinės Vokietijos dalių. Iš viso dabar Vokietijoje yra tris tukstančiai 291 katalikų darbininkų draugija ir keturi šimtai trisdešimts penki tukstančiai 749 sąnariai.

Tai vokiečių pasilankumas.

Viename vokiškame miestelyje Verl buvo apvaikščiojama iškilmė apvainikavimas šv. Panelės paveikslu, nuo pustrčio šimto metų garsaus stebuklais. Ton iškilmen atvyko daugel vyskupų ir dvasiškių ir 50 tukstančių tikinčiųjų, neskaitant moterų.

Dėlei švenčių sumažinimo.

Šventojo Tėvo pasiuntinys Bavarijos sostinėje Miunchene apgarsino vieniems Bavarijos vyskupams, kad Šventasis Tėvas sutikęs palikti Bavarijį šventes, kaip pirmiausia buvo.

Nauja bažnyčia.

Kun. Butkevičiaus rūpesniu pastatyta Naujojo Vilniuje ties Vilniumi. Pašventinimas ketina būti 21 rugsėjo.

Nubaudimas 20 žmonių.

Lomžos gubernijoje Tikociene sutarta pataisyti bažnyčios rinkti aukas. Ir tuoj pradėta rinkti, nelaukiant valdžios leidimo, prašymas

buvo jau paduotas. Užtai nubausta kleboną šimtu rublių, o kitus 19 žmonių po 10 rublių.

Kunigų permainos.

Kun. Z. Daukša, Remygalos kam. ir kun. St. Rozumas, Tryšgo kam., parkelti vienas kitą vieton.

Vilnius. Kunigų permainos.

Kun. Jūo. Fordon paskirtas į Vaką, kun. Ant. Salatinis į Brzozovą, kun. Fel. Drozdovskis Survilijaišio klebonas kam. prie bernadičių bažnyčios Vilniuje, kun. Jankianiec į Survilijaišką klebonu, kun. R. Gelazūnas į Vasilijaišką kam., kun. Fel. Kačmarek į Svirę kam., kun. P. Kraujalis iš Trakų klebonu šv. Mykalojaus bažnyčios Vilniuje. Naujai pašvesti kunigai: Giedrys į Švenčionis kam., Niedrošius į Gardiną prie bernadinų bažnyčios. Kun. Stasiūnas perkeltas prie šv. Jo-kubo bažnyčios Vilniuje, V. Sarosiek į Goniandzą kam., kun. Lipinskis į Sychovole kam., kun. Markovis į Stomną kam., kun. Pr. Piotrovič į Kobriną kam., kun. St. Ščimirskis į Visų Šventų bažnyčią Vilniuje kam., kn. Ant. Žienkevičius į Choroščą kam., kun. F. Ščerbiekis į Brestą kam., kun. kan. Mokrzeckis į Šeučiną klebonu.

"Vien."

Iš Lietuvos.

Vilnius. Javų užderėjimas palei valdžios surinktas žinias 22 liepos taip išrodė: Vilniaus pavieta žieminiai kviečiai ir rugiai užtektinai geri, taip pat miežiai ir avižos. Trakų pavieta žieminiai kviečiai, rugiai ir avižos užtektinai geros, miežiai menki. Švenčionių pavieta avižos, miežiai ir žieminiai kviečiai užtektinai geri, rugiai ir avižos menkos.

Dotnava (Kauno pav.) Naktį 21 liepos iš špitolės daržinės, kur apsinakvojo ubagai, atvykusieji į atliadus, kilo gaisras. Ugnis tuojau apėmė špitolę, peršoko ant bažnyčios, užsidegė dar keletas namų. Su dideliu vargu ugnegesiai 8 valandų ryto suturėjo gaisrą. Sudegė špitolė ir Vildės malūnas. Nudėgė taipogi varpinė, varpai nukrito.

Vabalninkas (Pan. pav.) Liet. Mot. Kat. Dr. skyriui neleista valdžios įtaisyti parodos moteriškųjų išdirbinių 14-15-16 d. rugpinčio m. Gavus leidimą pranešime ir gi per laikraščius.

Pasvalys (Pan. ap.) Čia jau pradėjo matininkai skaldyti žemes ir vienasėdijas. Greitu laiku visą Pasvalio

lauką išmatuos ir kolonijas. Darbuojasi 3 matininkai; kiekvienam reikia duoti 15 darbininkų. Taigi tasai dalykas labai vargina ukininus, kuriems šiaip jau darbymetyje darbininkai brangūs, be to ir tų negalima gauti; per tai ukės darbai eina nelaiku.

Matavimo darbas eina sparčiai, taigi gal tikėtis, jog kitais metais pasvaliečiai gyvens jau vienasėdijoje. Pasvalio apylinkėje žmonės pradėjo sirgti viduriais. Viename sodožiujė per 2 savaites palaidota 5 žmonės. Nuo viduri palaidimo sunku mūsų žmones gydyti, nes jie nesisaugoja su valgiais.

Naujadvaris (Pan. ap.). Liepos 25 d. Nurkunuose po gedulingų pamaldų tapo palaidotas a. a. Kazakauskas, vienas iš žymesniųjų vietinių dvarininkų. Labai sauningai vedė teismą, kaip šios apylinkės žemiečių viršininkas. Buvo labai dievo-baimingas. Tos žinios autoriumi savo ausimis teko girdėti, kaip nabaštinkas per noveną į dvasią šventąją giedojo tam tikrą giesmę. Jis pasirupino apie įkurimą. Paistryje filijos, ištaisė Nurkonų koplyčią ir čia padėjo savo kaulus. Gaila tokio žmogaus.

Anykščiai. Laukai labai kalnuoti, lytaus nėra, viskas išdžiuvę, nepasidžiūgas anykštiečiai šmet laukų ir daržų derliu, nes visai menkas. Bažnyčia nauja, puiki, mūrinė. Žmoneliai labai madingi. Tik jau giedojimas tai visai naujai jų bažnyčiai netinkantis. Giesmininkų balsai nepaprastai lengvūs ir skardūs, bet patsai giedojimas taip nesutvarkytas, kad pradėjus mišias giedoti, tai nors ir prašyk, kad nusto. Pirmiausia buta choro, bet vienos už vyrų išėjo, kitos į Ameriką pašliaužė, tai taip ir išnykęs choras.

Čia esama ir "Blaivybės" skyriaus, turi savo arbatinę, bet labai nesvariai prilai-koma. Žmogus užėjęs nieko kito negali gauti, tik arbatą, kartais dar giros, bet ir to tankiai pristinga. Laikraščių visai nėra, išskyrus vieną "Vienybės" numerį. Žmonės gana daug užėina, ypač šventą dieną, tą vieną numerį laikraščio traukos vieni iš kitų. Matyt, žmonės noromis skaitytų laikraščius, jei jų būtų. Esama čia ir vartotojų draugijos ir neprastai pirmiausia gyvavusi, bet paskui pradėjusi šlubuoti iš priežasties tarnų girtuokliavimo. Ir nestebėtina, nes ši krautuvė pirmoje vietoje laiko alkoholiaus skyrių. Tai reikia tvirtos valios tarnų, kad negirtuokliautų.

Jau porą mėnesių kaip permainytas krautuvės vedė-

jas, dabar yra labai doras ir sąžiningas žmogus p. T. Jakaitis, gyvenęs pirm Rusijoje, vien dėl to pargrįžęs į Lietuvą, kad darbuoties broliams lietuviams. Suimta tvirtai atitaisymo darbas. Manufaktura jau po truputį pardavinėjama, ir žadamas atidaryti audeklų skyrius ir vietą alkoholio. Žadama parkviesti mergaitę prie kasos, mokanti vesti buchalteriją. Yra vandeninis ant upės Šventosios malūnas valstiečio Vilnonio. Klojasi malūnui nekaip, nors apylinkės žmonės labai patenkinti jo sąžiningu darbu. Sunkia konkurenciją tur vesti su žydais ir vienu lenkponiu, buk čia nevieta esanti malūnui. Miestelis labai žyda: apgyventas, tai jei ką nors valstietis pajudėjo, tai ir gvoltas pasikėlė. Panašiai šis maluninkas nuolat po teismus tšomas.

Reikėtų valstiečiams ši maluną palaikyti, kad jis ne kliūtų ir rankas svetimtaučiu.

Plateliai. Pradeda švies-ties ir susiprasti ir mūsų jaunimas. Jau kratos nuo piktos propročio vartoti degtinę ir kitus svaigančius gėrimus. Šventadieniais vis mažiau ir mažiau tesigirdi žydu nukurdusiose triobelėse gėrovų dainos ir riksmi. Kai-kada ir visai ramu esti! Liepos 24 d. Platelių apylinkėje buvo įrengtas vakarėlis, kuriame jaunimas gražiai pasilinksmino visokiais žaidimais ir dainomis. Bažnytinis choras gražiai dainavo skardžias dainas. Butų labai pagirtina, kad mūsų jaunimas ir toliau savo pasilinksminams taisytų tokiuos pat vakarėlius su dainomis ir žaidimais. Visiems per tai sveika ir malonu.

Telšiai (Kauno gub.). Neperseniai atvažiavo p. Avizonis gimnazijos mokytojus; jis išguldinęs lotynų ir lietuvių kalbas. P. Avizonis yra dar jaunas filologas, šmet baigęs Odesos universiteto kalbų skyrių.

Peterburge galutinai jau užtvirtinta sumanymą tiesti plantą tarp Telšių ir Mažeikių. Ateinančiame pavasaryje prasidės darbas. Pirmais metais žadama to plian-tos supilti 10 verstų, antrais 12 v. ir trečiais 13 v. Plian-tas eis ne per Sedą, bet per Nevarėnus. Tasai plantas visos tos plačios apylinkės gyventojams labai palengvins pasiekti geležinkelį ir atlikti tolimesnias keliones.

Laukuva (Telš. ap.). Rugpiučio 2 d. suplėškėjo beveik visas miestelis. Nuo ugnies išliko mūrinė bažnyčia ir vos kelios triobos.

Jurbarkas (Res. ap.). Perreitoje savaitėje per neat-sargumą atsitiko dvi nelaimės. 19 metų vaikas V. T.

besimaudydamas Nemune prigrėdė. Jis tarnavo matrosu pas vieną botininką ir su vandeniumi buvo gerai apsipratęs, bet tuo žygiu perdau-g drąsiai pasielgė ir mir-tį rado.

Rubų siuvėjas A. N. be-kirsdamas rugius pakirto rišėjai O. M. koją; nelaimin-gąją tuojaus atvežta Jurbarko ligonbutin; po kelių dienų pasimirė; nabaštinkai buvo pakirsta gisla ir ne-kaip nepavyko sustabdyti kraujo tekėjimo. Rugių kir-tėjams ir rišėjoms reikia buti atsargiems; čia tankiai atsitinka nelaimės, ypač jei kirtėjai dalgio nesuvaldo.

Jau trečia diena dega ku-nigaikščio Vasilėkovo gi-rios; nudėgė dideli miškų plotai. Pagiriais gyvenan-tiems žmonėms grasina di-delis pavojus, nes lengvai gali su pelenais suplėškėti visos jų triobos ir turtai.

Erzvilka (Res. aps.). Ši-met taip pas mus išdžiuvo, kad žemė net suplyšėjo. Ma-žai kur šuliniuose bėra vanden. Galvijai trokšta iš sto-kos vandens. Žolė, saulės nudeginta, nuvyto. Kur tikl-neatsargiai kas metė degtu-ką ar popieriaus, tenai tuoj ir dega. Dega pas mus labai miškai. Dega izdo miškai ir dvarų. Užsidegus miškui p. Chruščiovo, pareikalavo jis pagalbos. Isprauninkas at-siuntė jam 12 sargybinių. Šitie atvykę gesino patį ir varinėjo žmones vandens vežti ir gėsyti. Tuo-tarpu p. Chruščiovo darbininkai ra-miai sau veža dvaro rugius. O žmonės metę savo darbą gavo gesyti pono mišką. Ge-rai dar, kad isprauninko pa-gelbininkas atvykęs patį supratę dalyką ir perstojo žmonės vartyti prie gesini-mo.

Skapiškis (Ežer. ap.). Lie-pos 30 d. pradėjo veikti p. Ganevičiaus įtaisytas gari-nis malūnas. Maluną pasta-tyta pačiame miestelyje. Apylinkės žmonės labai tuo malnu džiaugiasi, nes grūdų malimas eis sparčiau, be gaisčio, kaip kad atsitinka vėjo ar vandens malunuose, i kuriuos kartais po kelius sykius prisiaina ukininkui važinėti ir gaisyti, ypač su-mala savo grūdus. Ypač Ska-piškyje sunku budavo su malimu, nes čia ir vėjo mal-nų nedaug tėra.

Pas mus jau seniai kaip vis nėra lietaus. Viskas sunyko ir nuvyto. Vasarojus išrodo ant šiaudų gražus, bet grūdas menkas, sudžiū-veg. Soduose vaisiai puna ir krinta.

"Teatras". P. J. Strazdas prašo mus pranešti, kad jo žadama leisti "Teatro" pir-moji knyga išeisianti ne lie-pos mėnesi, kaip buvo kit-kart pranešta, bet rugpiučio mėnesi.

Naujas laikraštis. Rygoje žadama pradėti leisti naują lietuvių laikraštį, kuris vadinsis "Šviturs".

Klykuoliai (Šiaulių pav.). Sudegė 19 gyvenamųjų namų ir 36 kitokios triobos. Sudegė viena žydė, jos duklė apdegusi išsoko pro langą.

"Vien."

Panedėlis, Ežerėnų apskr. Jau šešti metai, kaip begirdėjome savo bažnytelėje lenkišką žodį — Evangeliją, ir, tiesą pasakius, jis pas mus visai nereikalingas, nes parapija grynų-grynčiausia lietuviška, nėra nė vieno žmogaus, kuris nemokėtų lietuviškai. Ponų mūsų parapijoje visi mažai tėra, o ir tie patys bažnyčios beveik nelanko, kart-kartėmis vienakita ponia atkeliauja į ją dažniau pasimelstų. Rodos jau tam lenkiškam žodžiui, kuris buvo panaikintas dar prie klebono a. a. Viksvos, neberekėjo atsileipti. Bet štai birželio 19 d. dabartinis klebonas perskaito iš sakyklos lenkišką evangeliją. Išsykio manėme, kad tai padaryta per apsirikimą, nes jis beklebonaudamas pas mus ketvirtus metus, dar ligšiol nebuvo nė vieno sykio skaitęs, bet kaip išgirdome antrą, trečią ir daugiau kartų, tai jau supratome, kad čia naujas įvedimas. Rodos, jokie kanonai, cirkuliarai ir įstatai jo nevertė ir nespyrė tai daryti, ar ne bus tik viso to priežastimi tvirtesnis ir artimesnis susidraugavimas, susibičiulavimas su ponais, jiems pataikavimas, nuolankumas.

Sumeliškės, Trakų apskr. Parapija čia maišytinė, bet lietuvių dauguma; baltarusiai, kurių čia yra išimajšė, nors namie kalba baltarusiškai, bet bijo save baltarusiais vadinti ir sakosi esą "poliakai". Pažymėtina tik tai, kad patsai Sumeliškių miestelis tai yra, gal-būt, lietuviškiausias iš visų maišytų Vilniaus vyskupijos parapijos miestelių; miestelėnai susipratę lietuviai, už ką jie tikrai garbės ir pagirimo verti.

Žižmariai, Trakų apskr. Liepos 14 d. prigrėrė upėje 19-kos metų vaikas Jonas Niemečvičius, p. Strumilos virėjo pagalbininkas. Mat nuėjo vakare maudytis, pataikė gilion vieton ir, nemo-kėdamas plaukti, nuskendo.

Kitą dieną vienas ukininkas, pragrėręs per naktį 8 rublius, netoli monopolias bandė pasikarti, bet nepavyko. Pamatė tai pro šalį eidamas vienas žmogus, puolė prie jo ir perpievė virvę. Šis nukrito žemėn ir gulėjo, iškišęs liežuvį, tik nežinia nuo ko — ar nuo degtinės, ar nuo virvelės. Ant rytojaus vėl matėme tą patį žmogų įkaušusį einant gatve ir rėkiant, kiek tik gali. Mat už savo 8 rub. ką tik nebuvo nusipirkęs mirties.

Derlius Kauno gub. Liepos 15 d. Kauno gub., anot mokesčių inspektoriaus surinktų žinių, javai taip išrodė:

Kauno apskr. — žieminiai javai — neblogi, vasariniai — apygeri, žolės — neblogos.

Ežerėnų ap. — žieminiai javai — apygeri, vasariniai — neblogi, žolės ir pievos — apygeros;

Panevėžio ap. — visi javai — neblogi;

Reseinių ap. — žieminiai — apygeri, vasariniai — gė-

Telšių ap. — žieminiai — neblogi, vasariniai — geri, žolės — neblogos;

Šiaulių ap. — žieminiai — apygeri, vasariniai — neblogi, žolės — neblogos.

Iš Ukmergės apskrities žinių nebuvo.

Dėl a. a. S. Raubos testament. Iš p. J. Radžiukyno, iš Varšuvos gavome šitoki laišką:

A. a. Stasys Rauba, valstybės kantoros banko bugalteris, prieš keletą metų miręs Varšuvoje, paliko du tūkstančių rublių, indėtų ipotekant. Testamentu įsai buvo suteikęs teisę nuosim-čiais nuo to kapitalo naudotis savo žmonai, išreikšdamas norą, kad ir žmonai mirus tas kapitalas būtų apverstas švietimo reikalam. Lietuvoje. Testamentą egzektoriais paskyrė savo broli Juozą, Liatovių kleboną (Novominsko ap., Varšuvos gub.), mokytoją J. Radžiukyną ir rejentą Staniševskį; abudu paskutiniu gyvena Varšuvoje. Netrukus po mirties ponios Raubienės testamentą egzektoriai buvo susirinkę pas rejentą Staniševskį ir ingalioje kun. kleb. Raubą atimti pinigų iš kaltininkų. Tasai darbas nelengvai ėjo. Aš, pasirūšęs išvažiuoti iš Varšuvos Lietuvos gyventų, antrojo birželio pusėje š. m. laišku prašiau kun. Raubą duoti man žinią, ar jau išgavo visus pinigų iš kaltininkų? Kun. Rauba tuojau atvažiavo pas mane ir pranešė: tuksantų rublių atėmė ir 1911 metų pradžioje indėjo vieną reikalan 5 nuos. ir už tą tūkstantį atsakys jau jis, kun. Rauba; dėl antro tūkstančio kun. Rauba veda bylą. Kuomet bus išgautas ir antras tūkstantis, bus nupirkti tais pinigais (už du tūkstančius rublių) vadina-mieji užstatomieji lakštai (zakladnyje listy) ir kuomet jau nuošimčiai sieks šimta rublių metams, bus jie apversti stipendijai vienam mokiniui; kokiuo būdu ir iškur rinksime stipendistą, apsklėsime laikraščiuose. Stipendijos globėjas bus kunigas Rauba.

Širvintos, Vilniaus apskr. Liepos 17 d. Šešolėlių dvare P. Končė saviems darbininkams padarė rugių "nuobaigą". Žmonės sugrįžus iš bažnyčios ir susirinkus į dvarą, penktą valandą po pietų prasidėjo "nuobaigų" procesija aplink dvarą. Pjovėjai ėjo pirma į dvarą, nešdami vainikus; paskui jų traukė visi eilė įvairių ūkio mašinų: plūgai, akėčios, mašinos javams sėti, plauti, grębti. Visa buvo apkašyta žolynais. Einant procesijai, mažų vaikų choras dainavo paeiliui lietuviškas ir lenkiškas daineles. Pasi-baigus apeigoms, prasidėjo pasilinksminimai, šokiai, dainos. Jaunimas, labiausia mergaitės, dainavo visokias lietuviškas daineles, bernaičiai užvedė lenkiškai, o du vyrų gana energiskai užtempė giesmę apie Rokiškio bažnyčią.

Pasilinksminimai įvairinami buvo vaišinimais. Duota visokis užkandis iš mėsos, pieno, ir gerta alų, arbatą. Girtų nebuvo, nes degtinė nepavalyta ragauti. Pagalios išdalyta susirinkusiems uogų ir saldainiai. Visi darbininkai ir kumečiai buvo sotūs, linksni, patenkinti. Apie vienuoliktą nakties kai kurie pradėjo skirstyties, bet jaunimas šoko iki auštant.

Gaila, kad niekas čia nemokėjo lietuviškų tautinių žaishų su dainomis, kurias netiktai mus jaunimas, vaikiai taip mėgia, bet ir seneliai, išgirdę jas ir pamatę visa, apsidžiaugia ir ne vienas apsisverkia. Vien nuvalkioti kadrilijai ir nutrepšėtos polkos nusibosta žmonėms ir nedaro tokio įspūdžio, kaip tautiniai gražūs žaishai.

Čia, Širvintų parapijoje, lietuviai buvo jau apsnūdę; senobinės dainos pametė, užmiršta. Savo tėvų kalba buvo niekinama, paminta. Žmonės tarp savęs gėdėsi šnekėti. Prašnekinti lietuviškai, paprastai užraudę atsakydavo "nierzumiem" (nesuprantu). Bet šiandien, išgavus lietuviams spaudą, viskas virsta kiton pusėn. Žmonės suprato, kas jie yra ir kuo turi būti, pradėjo mylėti lietuvišką savo tėvų kalbą. Namie girdėti tėvai kalba su vaikais lietuviškai, jaunimas rodo dainuoja, žaidžia ir net pradeda skaityti sau garbę šnekėti lietuviškai. Nemažai yra ir tokių, kurie skaito lietuviškas knygas ir laikraščius. Kai kurie sodžiai gegužės pamaldas ir šiaip jau prie numirėlio gieda lietuviškai.

Labai yra malonu, kad šiam lietuvių kilimui iš gilaus miesto pritaria ir, kiek galėdama, padeda panelė Paulina Končė, Šešolėlių ir Olainių dvaro turtinga savininkė. Būdamą pati lenkė, ji ne tik ką neniekina lietuvių kalbos, bet dar ragina mokyties lietuviškų dainų, davinę žmonėms skaityti lietuviškas knygas ir laikraščius. Jeigu taip elgtis visi dvarininkai, tuomet nebūtų peštynių bažnyčiose, ir visur viešpatautų santarvė.

Dėl koleros. Pradėjus žmonėms daugelyje Rusijos gubernijų ir miestų vėl sirgti kolera, Vilniaus miesto sanitarijos komisija nutarė sustiprinti priežiūrą valymo namų kiemų, parduodamųjų ma-gėse valgomųjų daiktų ir atidžiau sekti kiekvieną in-tarijamąjį susirgimą viduriais.

Kauno pilis. Kaune, pas Neries krantą, netoli seminarijos bažnyčios stovi bebaigta irti senosios Kauno tvirtapilies mūrai, pastatyti dar XIV metašimtyje—Kryžiuočių ar kunigaikščio Vytauto. Siemet miestas pasirūpino bent kiek aptaisyti ir sulaukyti tų senovės mūrų griovimą ir paskyrė tam tikslui 400 rub. Senovės pilin-vietą bent kiek apdailinti, bet daug dar reikia padaryti, kad ausaugojus tą brangų senovės paminklą.

Dusetos, Ežer. ap., Sekma dienį, liepos 31 d., buvo visištos Dusėtų "Blaivybės" draugijos susirinkimas. Susirinkimas buvo atliktas altarijoje. Visų-pirma primindėta nauji nariai; si-sirašė 20, kurių tarpe ir vietinė gydytoja p-lė Gedminaitė. Toliau buvo perskaityta naujieji "Blaivybės" įstatai. Paskui išrinkta "skyriaus taryba". Pirmininku—vietinis klebonas kun. J. Rudminas, jo draugu—kun. P. Griecius, sekretoriu—P. Murelis, kasieriumi palikta Kuveikis, tar. nariu—Vie-nažindis, i revizijos komisi-jai pateko studentas Juozas Buzelis, Juozas Barzda ir Jameikis. Antgalo šnekėta apie pastatymą Dusėtose liaudies namų, bet tuo tarpu nieko nenutarta ir tas dalykas atidėta ateinančiam susirinkimui apsvastyti. Tas natūmtina, kad "Blaivybė"

užsinteresavo Dusėtų inteligentai. Visiems pavyzdys.

Vilniuje. Kariuomenės mokykloje, pirmiau junkierių mokykloje, rugpiučio 6 dieną buvo skiriamas i aficiarius. Tarp kitų paskirtas aficiorium lietuvis Aleksandras Jakaitis i 113 Senos Rusijos pulką.

Miškų gaisras. Ukmergės apskrityje apie Troškūnus, Raguvą, Taujėnus dega keliose vietose valdžios ir pri- vatiniai miškai, taip, kad dūmai visur pakvipt, ir dūmų debesys darė ūkaną 25 d. apstabdė ugnies baisynebes.

Ligšiol taip buvo karšta ir sausa, kad lapai nuo medžių nugeltę kritę, tarytum vėlybame rudenyje.

"Viltis".

Vilnius. Pedagogijos kursai mokytojams atidengti ir dabar gyvuoja šiose Vilniaus gub. vietose: Minske, Nesviže, Priečiūose, Polocke ir Panevėžyje. Iš viso laikiniuose kursuose dalyvauja 320 pradinių mokyklų mokytojų, skaitant ir 40 ukių kursų mokinių.

Alunta (Ukm. pav.). "Blaivybės" skyrius šiais metais surengė du lietuviškų vakarų. Pirmas buvo birželio 26 d., antras gi liepos 25 d. Vaidinama buvo "Užburta kunigaikštis" ir "Velnias spąstuose". Vaidino gerai. Choras vietinio vargonininko A. Jučio vedamas padainavo keletą lietuviškų dainelių. Buvo šokiai. Žmonių prisirinko daugybė.

Alunta (Ukm. pav.). Čionai smarkiai taisomi keliai ir tiltai. Kalbama, kad busių kareivių manevrai. Žmonės su baimė laukia, nes vasarą jus tebestovi ant lauko.

Subačius (Ukmer. pav.). Subačiuje gale miestelio šale vieškelio Raguvon stato Navikų sodžiaus ukininkas P. Pielia, garu varomą malūną. Šiomis dienomis žada pradėti malti. Motorą žada pirkti iš "Žagrės". Girtas liejo vietoje. Linkėtina laimingo pasisekimo, nes apie-linkėj mažai tėra vėjinių malūnų.

Korespondencijos.

LEWISTON, ME.

Rugpiučio 27 d. atsiliko čia apvaikščiojimas 12 metų sukaktuvių dr. šv. Baltramiejiaus. Iš apvaikščiavimo džiaugėsi net svetimtaciai. Draugai kuograziausioje tvarkoje išmaršavo iš salės i šv. Petro bažnyčią, kur, pasi-baigus sumai, airių klebonas išgyrė draugiją už jos gražų pasielgimą ir veliję geriausios kloties tolesniam laikui. Po to draugija vaikš-tinėjo Lewiston'o ir Auburn'o gražiausiomis gatvėmis.

Trečią valandą popiet prasidėjo prakalbos šv. Baltramiejiaus salėje. Kalbėjo p. J. Jaruševičius iš Bostono, ragindamas visus prisirašyti prie draugijų. Po jo kalbos Povilas Kapickas padėklamavo eiles, ir vėl prabylo p. J. Jaruševičius — šiuo kartų kalbėjo apie S. L. R. K. A. Priėjęs progos pagyrė vietinius lietuvius, kad neperka reikalingų sau daiktų pas svetimtaučius, bet eina pas savuosius. Ragino taip pat skaityti katalikiškus laik-raščius, ypač "Draugą" ir "Žvaigždę". Ačiū p. Jaruševičiui.

vičiui už dailius pamokini-mus, nes čia kalbėdavo visokie Bagočiai, Antanovai, Šliupai ir kitokie rėksniai, kurių urzgimai prieš tikėjimą ir bažnyčią mums seniai yra nusibodę.

Šv. Baltr. Dr. narys.

NORTH ADAMS, MASS.

Darbai čia eina nekaip, bet prasidėjus žiemai ketina atsistadyti visi fabrikai. Hoo sack Cotton Co. žada pristatyti prie Union Mill didelį audeklinį ruimą ir Eclipse Mill Co. taip pat ketina padidinti savo dirbtuvę, t. y. pėrdirbti didelį vėrpimo ruimą, kad galėtų priimti daugiau darbininkų. Dirbtuvės pertaismas atsisieš vienu milijonu dolerių.

Oras čia mainosi. Tankiai palija. Naktis vėsios.

Rugpiučio 18 d. atvažiavo čionai du vyrų ilgais plaukais, su didelėmis barzdomis, prastai apsirengusiu. Sakėsi esą atsiusti iš Michigano, iš Izraelitų Dovidio Namų. Jie per tris dienas laikė gatvės prakalbas, skelbė netikybę i Dievą ir parduvinėjo bedieviškas knygeles. Žmonės, girdėdami fokias kalbas, pradėjo svarstyti, ar nebus tik tie ilgplaukiai ir plačiabarzdžiai misijonoriai, bandantys atversti krikščionis i žydų tikėjimą.

K. J. B.

NEW PHILADELPHIA, PA.

20 rugpiučio 1911 m. lietuvių šeimynose buvo didelė šventė, nes tą dieną V. Jezaus avinyčia pasididino 153 asmenimis. Ką aš sakau, kad tą dieną, buvo šventė tik tarpe lietuvių, bet tą dieną džiaugė ir linksminos visos dangus su pulkais aniuolų ir šventųjų, džiaugė ir V. Jezus atėjęs pasiviešėti i išdalytas nuo visokių nuodėmių širdes, mažų katalikų. Tiesa, ir buvo iš ko džiaugties. Aš manau, kad New Philadelphiečiai lietuviai nematė nei nematys tokio didelio pulkelio, prirengto prie pirmos šv. Komunijos (87 mergaitės ir 66 berniukai).

Gražus pulkelis tai — nėr ką? Anksti iš ryto, burias pradėjo rinkties, tie nauji katalikai, vedami savo gimdytojų, apie Dievo namus, kur laukė jų širdis, iškilmingiausios valandos, idant susivienijus su savo Sutvertu. Koki malonų įspudį padarė i reginčija, kada prasidėjo procesija iš bažnytinio sklopo? Visi: mergaitės ir berniukai, poromis su žvakutėmis rankose, baltai, it aniuolėliai, aprėdyti, mergaitės su vainikėliais, o berniukai su rutų šakutėmis, kaip nekaltybės ženkle, vedami vietinio klebono kun. V. Dargio, ir giedodami "Dievė Gerybių", įėjo kuograziausioje tvarkoje i Dievo Namus ir užėmė savo vietas. Kada kunigas išėjo laikyti šv. Mišias, tai iš šimtų jaunų krutinių pasigirdo "Pulkim ant kelių", ir savo skardžiais balseliais atgiedojo iki galo tie iškilmingą giesmę. Po pirmaj Evangelijai, kun. Dargis pasakė pritaiktą tai šventei puikų pamokslą, ragindamas jaunus katalikus, užlaikyt visados savo širdynius lietuvius, kad neperka reikalingų sau daiktų pas svetimtaučius, bet eina pas savuosius. Ragino taip pat skaityti katalikiškus laik-raščius, ypač "Draugą" ir "Žvaigždę". Ačiū p. Jaruševičiui.

zau, prie manęs ateikie". Prasidėjus dalinimui šv. Komunijos, Choras atgiedojo: "Veni Creator". Paskui, kada visi mažieji užėmė savo vietas, tada vienu balsu tris kartus atgiedojo "Te-gu buna pagarbintas". Po šv. Mišių, visi buvo įrašyti i Škaplierius ir i ražančių. Apart tų mažų katalikų, tą dieną priėmė šv. Komuniją dar suviršum 200 asmenų, t. y. daugiausiai gimdytojai vaikų, kurie paklausia paraginimo savo dvasiško vadovo, su mielu noru ir tikrum tikėjimu, apvalė nuo nuodėmių ir savo širdis, kad padidinus tos dienos iškilme, ir kad per susivienijimą su savo Sutvertu, būtų geru paveikslu savo ateinančiam kartai. Bet ar visi taip darė? Kaip gaila, kad turiu pasakyti, jog "ne". Gerai nors ir tas, kad nekludė savo vaikeliams pastot katalikais, taigi, jeigu tie vaikeliai neapleis įgyto mokslo, ir neiškryps iš įstatytų per savo dv. vadovą vėžių, tai gal nors jie savo paveikslu ir doru gyvenimu sustiprįs tikėjimą savo gimdytojų. Todėl visupirmu lai bua ačiū kun. V. Dargiui už jo trisus ir nuolatinę globą mažų vaikelių, kunigams: Dumčiumi ir Durickui už pagalbą klausyme išpažinties subatos vakare, gimdytojams, kurie paklausė patarimo savo klebono, ir visiems tiems, kurie kaip giedojimu, taip ir papuošimo Dievo Namų, pagražino tos dienos iškilme.

Antanas.

WAUKEGAN, ILL.

Nedėlioje, 3 rugpiučio, buvo surengtos prakalbos sukaktuvėms penkerių metų egzistavimo "Laisvės Mylėtojų" Draugijos, Waukegane.

Kas yra toji "Laisvės Mylėtojų Draugija" tai kiekvienas lietuvis žino. O koks yra tikslas tos draugijos, tai tiesą sakant, nei vienas sąnarys mums neišaiškintų jeigu tik norėtų sąžiningai sakyti. Ir man rodos, daug geriau pritiktų jiems vardas: "Laisvės ardytojų draugija". Prirodymui teisybės, patarnaus šitos žinios, kad prigulintys prie tos draugijos yra, kaip jie patį save vadina, apšviestais, kurie, kaip jau buvo korespondencijoje iš Waukegan nesenai rašyta, nemoka gerai savo pavardės pasirašyti, o mokina kitus, taip vadinamos, ap švietos, kurie ardo visokią tvarką parapijoje, lietuviškoje mokykloje ir tarp lietuvių. Jie nei patį neina i bažnyčią, nei nesitūnčia vaikų i lietuvišką mokyklą, bet dar gundo ir kitus, idant sektų jų pavyzdį. Jie pasakoja visokių plepalus, šmeižimus, praleidžiami laiką duonkepėje, niekindami katalikišką tikėjimą ir lodami išmislyt melagystes ant kunigų, taip pat ant gerų ir dorų žmonių.

Ir tokia draugija turi drąsą vadinties save "Laisvės Mylėtojais"? Et, nesinori apie tokią draugiją ir rašyti...

Pasiklausykime, ką pasakė kalbėtojai surengtame vakare. Apgarsinta buvo, kad prakalbos prasidės 4 val. popietų lietuvių svetainėje. Gerai. Žmonių prisirinko paskirtu laiku ir laukia, kada pasirodys kalbėtojai. Laukia 15 min. po 4 val. — nėra. Muzikė groja. 20 min. po 4 ir dar nėra. Jau penkta ir dar nėra kalbėtojų. Žmonės pradeda skirstyties ir eiti namole. Galop pusiau šešių sulaukia kalbėtojų net iš Chi-

caos. Kokie kalbėtojai? O kas, ten, juos pagalios ir žino. Tiek yra apie juos žinoma kad ne augščiau stovi už pačius prakalbų surengėjus. Apie vieną girdėjau, kad visokius advokatiškus reikalus atlieka "saliune" ir bekalbėdamas pats pasigyrė, kad geria degtinę, alų ir kitus gerimus — ir matyt nemeluoja vyrras! Kągi jie nu-pasakojo? O-gi štai ką: Girdi, vyrel, labai sugriaudino lietuvių vaukeganiečių benas, kad net asaros vyrui riedėjo, tik niekas jų pema-tė. Ragino organizuoties Waukeganiečiams, idant galėtų papūsti prieš vėją. Tas vėjas, anot p. Vitkaus, yra turtiegieji, kunigai ir abel-niai apšviestiesi (? Red.). Čia ne visų blogiausia logika, kuri tik ir gali būti pas apšvietusius. "Laisvės Mylėtojus" ir jų kalbėtojus. Toliaus nurodė, kad jie, "Laisvės mylėtojai" turi padaryti dangaus rojų čia ant žemės, vietoje asarų pakalnės. Tik nepaaiškino, ar leis jie i savo dangų mumi katalikus? O, labai gailu, nes dabar lauk k žmogus, o gal visai bereikalo — kaip tik padarys dangų tai visi, šmukšt, ir sulenda "Laisvės Mylėtojai", o mums tik žiopoti tepasilieka. Galop p. Vitkus nurodė lietuvių Waukeganiečių, blogus papročius, kad patį nesima i vaikams neduoda gerų pavyzdžių, ir kad Chicago praklinesnių lietuvių vaikai esti Jolliete, t. y. kalėjime. Ponas Kaz. Gugis, ar Guras ar Gudžiūnas (atsiprašau, kalbėtojo, bet Prezidentas p. Vaitiekunas tris sykius skaitė pats pasirašęs programą ir užsirašęs pavardes, ir kiekvieną sykį iš-tardamas kitaip), pasakojo apie laisvę. Laisvė, sako, yra prigimtas dalykas, ir kiekvienas turi ją naudotis. Išpasakojo Francų revoliuciją, Vokietijos darbininkų prašymą laisvės pas Kaizerį, lenkų sukilimą Lenkijoje ir Lietuvoje ir padėjimą lietuvių po lenkų globa. Vis tai pasakojo, nurodydamas liuosybės brangumą, paaiškindamas, kad nei mažiausio trupinio negavome už dyką, bet vis už kraują ir kad mes turime kariauti, kol neiškariausime visos laisvės — (kokios? Juk mes turime ją Amerikoje). Toliau aiškino, kad katalikiškos mokyklos yra niekam netikusios, sakydamas, kad aklas akla negali vesti, mat, sako katalikiškųjų ypatingai parapijinių mokyklų mokytojai esą be mokslo ir nieko doro neišmoka, o tik niekniekių. Čia tai jau ir nuvažiavo vyrras, turbūt, nabagas apie katalikiškas mokyklas sėmė tikriausias žinias pas "Keleivį" ar pas "Kovą", ar gal pas ištivirkėlius, su kuriais susieina saliuuose. Jeigu p. Gugis ar Gudžiūnas nežino apie katalikiškas mokyklas, tai begyvendamas Chicagoje tegul eina i katalikų mokyklas ir paklausia, keno ten vaikai mokinas? Rasi vyrel, ten, netik katalikų vaikų, bet ir didžiausių turtuolių ne katalikų vaikų. Ką tat reikią? Patį netikintis siunčia i katalikų mokyklas — idant savo vaikus išmokinus mokslo ir doros; Jei nori žinoti apie katalikų parapijines mokyklas, tegul skaito New Yorko miesto statistiką, kokių mokyklų, vaikai laike valdiškų egzaminų, gavo dovanas? Ras ten, kad daugiausiai dovanų gavo katalikiškų mokyklų mokiniai. Tai vyrras, kaip p.

G., pasirodo tik su savo ignoracija apie kalbamąjį dalyką. Na, bet, kaip labai apšviestas, tas nieko nekenčia. Toliau, išniekinęs katalikų mokyklą, kalbino įgyti savasias mokyklas, bibliotekas, ir į tat panašius dalykus. Gaila tik, kad nepasakė, kur reikia įgyti, ar ant mėnulio, ar ant Marso, ar gal, ant prabėgusios Halley's kometos. Mes, mat, katalikai turime savo mokyklas, na, o jūs, apšviestieji, galite sau įvykinti ne tik ant mėnulio, Marso, Halley's kometos, bet dar ant Jupiterio, Veneros ir kitokios planetos; Tik, meldžiamieji, nesikabinkit prie mūsų mokyklų, nors ir pats ten gavai savo mokslą, o ne kur kitur. Mės ir be paties turime tokių geradarių, kurie pasisėmę sau mokslo, kad ir mažai iš mūsų, katalikiškų mokyklų, ir paskui atsimoka mums purvais, šmeižimais, kaip ir p. G. Toliau priminęs, buk vietinis klebonas pasakoja, kad laike prakalbų, surengtų Laisvės Ardytojų, vėlniai šokinėja ant scenos. Kad vėlniai šokinėja ant scenos laike prakalbų ir visokių balių pas tokius žmones, kurie šventą dieną praleidžia šv. Mišias saliuje ir paskui ateina sakyti prakalbą, arba klausyties jų, tam aš tikiu; nes ir pereiną nedėlia laike prakalbos p. G., vienas sėdėjusių ant scenos, pamatęs, turbūt, vėlniuką, norėjo pabėgti, bet atsidūrė po kede, kuomi visus klausytojus didi prajuokino ir susilaukė rankų plojimo. Bet, kad klebonas vėlnius matytų ant scenos, ir kad paskui pasigirtų žmonėms, būk matęs, vėlnius, tai ne tik aš netikiu, bet ir mažiausias vaikas Waukegane netikės, nes, viena, kad kun. M. Krušas negeria jokių svaiginančių gėrimų, antra, nėra "apšviestas" taip, kaip "Laisvės mylėtojai", bet išties mokyta ir trečia, jis neina klausyties tokių prakalbų ir į tokius balius. (Tikinosi, kad kun. M. Krušas atleis man, ka aš čia jį iškiau).

Dar buvau užmiršęs, kad vienas kalbėtojų išsireiškė taip, kad Waukeganiečiai daug augščiau stovi už Chicagiečius visuose dalykuose, nurodydamas, kad vietiniai lietuviai turi savo svetainę, bena, vartotojų krautuve, o Chicagiečiai, kur yra 50 tūkstančių lietuvų, to viso neturi, primindamas, kad tuomi ir apšvietoje augščiau stovi. Ar tai teisybė, ar ne, aš nenoriu spręsti, o tik noriu paaiškinti, kad jei Waukegano lietuviai stovi augščiau už Chicagiečius, tai, ko jūs čia atvažiavote su savo prakalbomis? Bet, atsiprašau, užmiršau, kad Waukegano lietuviai katalikai viską turi — ir svetainę, ir bena, ir sankrovą, ir bažnyčią, ir mokyklą, ir kleboniją, bet ne "Laisvės mylėtojai". Ir, jeigu, patį prisipaįstote, kad žemiau stovite, kam ir prakalbas sakote? Daug geriau būtų, kad patį nuo Waukegano lietuvų katalikų pasiklaustumėte ir pasimokytumėte, nes, pridėjus, jų pačių išsitarimą, kad aklas aklo negali vesti, pasirodo, kad jūs, budami aklaish, norite vesti mūsų katalikus, matančius. To tai aš negirdėjau. Vienok pas mūsų apšviestus ir tatau galima. Tiek apie prakalbas. Tiesa, buvo ir gerų minčių, bet, man rodos, neapsimoka mėšlyne ieškoti vieno grūdo, kada galime surasti daug geresnėje vietoje. Pertrauko-

se ir pabaigoje buvo dar mergaičių, mokinančių "public school'ėje" deklamacijos ir dainavimai. Dainavo Vaitiekūnės ir Jasiliūnės, bet apie tai nėra ko ir rašyti. Viena, kad jau dainelės turinys buvo tinkamas tik plėšikams ir kraujo gėrikams, antra, mergaičių balsas buvo vos girdimas. Iš deklamacijų vieną šiaip taip buvo girdima, o dviejų, tai ir arčiausiai sėdintiems nebuvo girdėti. Lietuvių benas grojo gerai.

Teisybės Mylėtojas.

SCRANTON, PA.

Kelis mėnesius atgal atvažiavau iš Lietuvos į šitą "laimės šalį" ir apsigyvenau Scrantone. Kaip lietuvius negalėjau praleisti laiko nesusidurdamas su savo tautiečiais, neprakalbėdamas jų. Kartais labai malonu klausyties "amerikono" pasakų, pamtų iš jo paties gyvenimo. Ypač lietuviai čia mieli kalbėti apie tikėjimą, socialistus ir apie tautos didvyrius, jos geradarius. — Kažin ar atrasiu Amerikoje kitą tokį miestelį, kur būtų taip kvailinami mūsų prasti žmoneliai, kaip Scrantone. Tik apsidairykim, broliai, kiek čia vėlnių avių kailiuose, iš visų šonų. Šliupiniai, Hoderiniai, "seni" parapijonių, "nauji", ir kiti. O reikia žinoti, kad tos visos šakos viena, prieš kitą kovoja ir da kaip. (Kiek girdėjome "šliupiniai" nesipeša su "hoderiniais". R.). Bet dėkui mūsų žmonės gerai pažįsta tuos visus "paukščius", tvirtai stovi ir nepapuola į žabangas visokių "inių", ir kitų. Kun. Kuras, vietinis klebonas, savo taktiškai vedimu ir mokymu pastatė Serantoniečius tokiam gėrimui, antra, nėra "apšviestas" taip, kaip "Laisvės mylėtojai", bet išties mokyta ir trečia, jis neina klausyties tokių prakalbų ir į tokius balius. (Tikinosi, kad kun. M. Krušas atleis man, ka aš čia jį iškiau).

Kas negirdėjo lietuvų rektorijų susivažiavimo Serantone! Juk visi pirmieji laikraščiai per kelis mėnesius rėkė — rėkė apie tat. Na, galop šiaip — taip įvyko. Laimės ar nelaimės, štai ir svečiai iš Lietuvos: Kun. Tumas ir kun. Olšauskas. Puiku. — Dabar, sako, mes socialistai, — pakvietsim jus — kunigus į mūsų susivažiavimą, patį būsim vedėjais, sekretoriais — o jie... Paskui, girdi, visa Lietuva apie mus kalbės, Amerikos kunigai mus peikia, nes tai be "mokslo", be kultūros, bet tegul-gi pažinrės... Na ir pamatėme. Čia ir vakaras, apie kurį tiek daug kalbėta, mūsų gi gerbiųjų svečių ir nėra! Žmonės mato, jog ponai pirmieji ir apvykę juos. Kad ne šitas gudrus melas (kad kunigai busią iš Lietuvos) tai gal būtų ir atėję keli desėtkai "ištikimųjų". Dabar gi atėjo daugiau. Išėina Šliupai ir sako: nebėra visų svečių (suprask kunigų), už tat, girdi, aš su skaudėjimu širdies prisipaįstau, kad "negaliu stovėti su klerikalais po vienu stogu". Na, ir prastoida "prakalbos". Kalbėtojai vienas po kito rezgė vieną ir tą pačią nuobodžią pasaką, kad vat: Nėra Dievo, nereikia kunigų, šalin Roma! Nėra, sėna pasaka! Ją žmonės žino iš senų senovės, nes jau keliolika metų yra kuliama ir kuliama prakalba iš prakalbos.

Prakalbose žmonių buvo nedaug. Bet užtat į trečią dieną, kuomet kalbėjo svečiai iš Lietuvos, salė prisirinko kupina. Maniau, kad mažai žmonių tesusirinks, nes per tris dienas kalta ir kalta žmonėms, kad į prakalbas neitų, "Saulės" namams nieko neduotų ir kitokiais budais parodytų savo priešingumą kun. Tumui ir Olšauskui. Pasidarė kaip tik priešingai. Žmonės netiką susirinko, bet nesigalėjo aukų. Girdėjau, kad surinkta netoli 300 dol. Kunigai savo prakalbose neužsiminė nieko apie tikėjimą.

Mokinys.

Red. Priešas. Dar sykį primename savo skaitytojų, jog kun. Olšauskas ir kun. Tumas niekad nesižadėjo laikyti prakalbas laikraštiniukų suvažiavime. Pagarsinimai apie tat — ar tai "Drauge" ar kitur kur — buvo padaryti be tų kunigų žinios ir pritarimo. Apie laikraštiniukų suvažiavimo siekį "Draugas" turėjo nuosavų supratimą, todėl suvažiavimui ir nesiuntė savojo atstovo.

DU BOIS, PA.

27 d. rugpj. vietinė šv. Juozapo bažnyčioje, buvo prirengimas vaikų prie pirmosios šv. Komunijos. Prisitarino prie Dievo stalo apie 50 mažų vaikučių ir mergaičių, baltai pasidėjęsiu kaip nekaltų dangiškių aniuolėlių. Didysis altorius buvo išpuoštas žolynais labai puikiai, net visi gėrėjosi. Kada klerikas M. Urbonavičius, visus vaikučius suvedė į bažnyčią juos pasitiko vargonai su giesmėmis. Po to prasidėjo iškilmingos Mišios. Po Mišių vietinis klebonas pasakė labai gražų ir gaudų pamokslą, taip kad ne vienam nuriedėjo per veidą gailestingai — džiaugsminga ašara, matant tokius mažutėlius kudikius besitarinant prie Dievo stalo. Giedota giesmė prieš švenč. Sakramento, po to "Garbinkit vaikai Viešpatį". Kiekvienas kudikas laikė rankoj degančią žvakę iki prisiartino prie altoriaus, kur klerikas Urbon. patarnavo visus gražiai susodindamas kiekvieną savo vietoje. Vėl šv. Mišios, kurioms pasibaigus klebonas visus vaikučius palaimino ir įrašė į šv. Panelės Škaplierius ir Rožančių, kas jaunų kudikėlių širdyse pasiliks gilioj atmintyje.

Buvo tai brangi ir iškilminga diena; dalyvavusieji ilgai atsimins tos dienos visus išpučius. K. Vaisieta.

PLYMOUTH, PA.

Rugsėjo 8, 10 ryte, palaidojame, amžinai atilsį, Petronę Struckienę. Bet kadangi jos gyvenimas buvo vienu metu ramus, rimtas, pavyzdingas ir krikščioniškas, užtaigi, jos laidotuvis ir gėl atiras užuojautą pažįstamų bei giminių atmintyje. Jos sūnus kun. S. J. Struckus, kun. A. L. Šaulinskas, kler. B. Paukštys ir p. J. Čižauskas patiko lavoną dar namuose. Iš namų-gi į bažnyčią ir kapus didelę žmonių minia lydėjo lavoną, keturiais, puikiai parėdytais žirgais, vežamą. Bažnyčioje begiedant Matutinum ir Liaudes, kun. A. Kaupas ir kun. A. Šaulinskas laikė skaitytines mišias prie šalinų altorių. Sumą laikė kun. S. J. Struckus: kun. A. Kaupas—

dijakonu, kun. A. Šaulinskas—subdijakonu, kler. B. Paukštys — ceremonijariu. Tuomi pat laikų, kun. J. Kudirka ir kun. V. Visgirda turėjo skaitytines mišias prie šalinų altorių. Po sumai, kun. Kudirka pasakė labai pamokinantį pamokslą. Garbus oratorius išdėstė, kaip ant delno, kad žmogus negal tūnaut "dviem ponams". Užbaigė peroracija iš mirusios gyvenimo.

Beje: Matutinum ir Liaudes giedojų sekančios ypata. Kunigai: Struckus, Vizgirda, Delinikaitis, Dreier, kler. Paukštys; vargonininkai: Čižikas, Čižauskas, Strumskis.

Kun. Delinikaitis pasakė gražų, sujodinantį pamokslą ant kapų. Struckienė turėjo vos penkias dešimtis metų, bet kadangi rūpinosi labai išauklėjimu vaikų, jau nuo seniai buvo gavusi širdies plakimą, kuris, galutinai, daug prisidėjo prie mirties.

Struckienė paliko mūliu dime vyrą, su kuriuomi pragyveno apie trisdešimt metų: sūnų Simaną (kun. Struckus) ir Joną; tris dukteris — Mortą, Apoloniją ir Oną.

Amžiną atilsį Struckienę gyveno kuoprasčiausiai; dirbdavo labai sunkiai, o tai vis dėlto, kad būtų vaikams geriau. Atsiekė savo tikslą. Par vargus ir skausmą sulaukė sūnaus kunigo... Bet mažai su juomi džiaugė — tik vieną mėnesį. Vos spėjo du kartu pamatyti sūnų prie altoriaus; vos spėjo pasikalbėti vieną kartą, ir... jau mirė. Taip... mirė. Bet už jos darbus ir nuopelnus, Visogalis tepakelia jos varginą dūšėlę prie Dangiškojo sijono; tepažadina jos nuar gusią dvasią dangaus gražumai; tepatinka ją būriai angelų; teneveda ją į dangiškąją Jeruzalę — ten, kur ramus nusišypsojimai dabina išrinktųjų veidus, kur sal džiausių Hosanų meliodija niekad negęsta.

Morkus.

14 d. rugpj. pasimirė a. a. Agnieška Dambavičienė, sėnarė vietinės S. L. R. K. A. kuopos. Palaidota ant lenkų kapinių, nes vėlionė paėjo iš lenkų ir ten prigulėjo prie parapijos. Buvo tai dora moteris. Vyras, lietuvis, Motiejus Dambavičius pasiliko našliu be mažų vaikų, nes vieną dukterį turi jau apsivedusią.

Sekr. A. Urbonavičius.

SHAFT, PA.

25 d. rugpj. atsiskyrė su šia pasaule a. a. Jieva Machnienė, narė 74-tos kp. S. L. R. K. A. a. a. Jieva Machnienė buvo labai dora ir dievobaiminga moteris. Netik pati prigulėjo prie katalikiškų draugijų, bet ir kitas savo drauges karštai kvietė prigulėti. Per 12 metų prigulėdama prie S. L. R. K. A. nemažai ji pasitarnavo vietinei kuopai, prikalbinėdama savo drauges prie kuopos. Užtai-gi užsitarnavo gražią paguodoną nuo palikusių savo draugų. U. Vailionienei ir Onai Zubrickienei užmanius nupirkti vainiką visa kuopa prie pristojimo, ir kiekvienas aukėjo po 25c. Ant vainiko buvo toks užrašas: "Mūsų Draugei Jievai Machnienėi, 74-ta kuopa S. L. R. K. A. Shaft, Pa. Gražų išpuodį padarė į tuos, kurie nepriguli prie mūsų brangaus S. L. R. K. A., matydami, kaip gražiai yra paguo-

djami mirusieji draugai. A. a. Jieva pragyveno 39 metus, iš tų 20 metų Amerikoje, iš Lietuvos paėjo iš Žilų kaimo, Simno par., Kalvarijos pav., Suvalkų gub. Palikė mylimą vyrą Juozą Machnį, 4 dukreles ir vieną sūnų. Laidotuvis atsibuvo 28 d. rugpj. su bažnytinėmis pamaldomis.

Amžiną atilsį, lai jei buna lengva šios šalies žemelė!

Ign. Machnis, Rašt.

CLEVELAND, OHIO.

Panedėlyj, ketvirtą dieną rugsėjo šių metų, kada amerikoni apvaikščiojo darbininkų šventę (Labor day) mūsų kaimelio lietuviai surengė net pusę tuzino vestuvių (veselijų). Bažnytelė, nors ir nemaža, buvo pilna susirinkusių, kaip ant koikių atlaidų. Moterystės stoną tą dieną priėmė: p. Petras Samuolis su Julijona Stakenaičė, Kazimieras Baltakis su Marijona Morkunaitė, Pranas Liutkevičius su Michalina Janušaukiute, Jonas Geevičius su Kazimiera Noreikiute, Antanas Kmieliauckas su Konstancija Čižauskiute ir Antanas Volutkevičius su Liudvika Kazimikaitiute. Po iškilmingų dirdavo labai sunkiai, o tai vis dėlto, kad būtų vaikams geriau. Atsiekė savo tikslą. Par vargus ir skausmą sulaukė sūnaus kunigo... Bet mažai su juomi džiaugė — tik vieną mėnesį. Vos spėjo du kartu pamatyti sūnų prie altoriaus; vos spėjo pasikalbėti vieną kartą, ir... jau mirė. Taip... mirė. Bet už jos darbus ir nuopelnus, Visogalis tepakelia jos varginą dūšėlę prie Dangiškojo sijono; tepažadina jos nuar gusią dvasią dangaus gražumai; tepatinka ją būriai angelų; teneveda ją į dangiškąją Jeruzalę — ten, kur ramus nusišypsojimai dabina išrinktųjų veidus, kur sal džiausių Hosanų meliodija niekad negęsta.

Clevelando Lietuvaitis.

FOREST CITY, PA.

Rugpj. 26-tą dieną atsiskyrė su šiuo svietu Marijona Kalesinskienė, palikdama dideliame nuliudime savo vyrą Praną Kalesinską, ši 5 vaikučių, du berniuku ir tris mergaites. Vėlionė turėjo 37 metus, Amerikoje pragyveno 17 metų ir 16 m. apsivedus. Paėjo iš Mockavos, Suvalkų gub., po tėvais Zakavičintė. Palaidota ant lietuviškų kapinių, Forest City, Pa.

Juozas Milišauskas.

PITTSTON, PA.

Paskutiniu laiku tapo užmušti kasyklose šie lietuviai: Pranas Varkala, 32 metų amžiaus, penkeri metai, kaip iš Lietuvos, nevedęs. Tapo palaidotas su didžiausia iškilmė rugsėjo 3 diena. Laidotuvis dalyvavo penki kunigai, draugija šv. Juozapo ir benas.

Rugsėjo 7 d. užmušta: Juozas Svetkauskas, 18 metų amžiaus, tik keturi mėnesiai iš Lietuvos. Palaidotas iškilmingai. Drauge su juo užmuštas Verževičius, bet kad neprigulėjo niekur į parapiją, palaidotas nešventin toje vietoje.

WILKES-BARRE, PA.

Bažnyčios pašventinimas.

Rugsėjo 4 d. vyskupas Hoban pašventino vietinę lietuvių Šventosios Trejybės bažnyčią ir jos kampinį akmenį. Iškilmingas šv. Mi-

šias atlaikė Mt. Carmel'io klebonas gerb. kun. Pranas Jakštys. Pamokslą pasakė gerb. kun. Vincas Staknevičius, Newarko klebonas; sakė apie tai, kaip bažnyčia yra svarbi žmogaus gyvenime: — Dar kudikiui vos užgimus, jau jisai nešama bažnyčion, kad apiplovus jį iš pirmagimės nuodėmės. Motina vos sustiprėjusi, ir nešama "aniuolėlį" bažnytelėn ir ten jį aukoja Augščiau sianjam bei sudeša padėkos auką už taip brangią dovaną. Žmogus numiręs amžinajai laimei papildymu didelės nuodėmės, vėlei užgimsta dvasiškai, kad atėjęs bažnyčion per atgailos (pakutos) sakramentą apsiplauna nuo nuodėmių. Budamas nuliudime jausdamasis apleidime, kame daugiau atrasi tą tikrą širdies suraminimą, jei ne bažnyčioje, kad atsiklaupęs prieš užsišlėpusį šv. Sakramentą V. Jėzų, jam išliesi savo širdies sopulius. Ir kaip atnaujintu, sustiprintu jautiesi, kai turi laimę savo brangių išganytojų širdin priimti!... Jaunųjų pora, pirmu pradėjus rimtą, ilgą drauginį gyvenimą, ir jie eina bažnyčion kad apturėjus taisy brangus Viešpaties palaiminimus. Galiausiai, kad žmogus jau jaučia si atsiskyrimo valandą su šiuo pasauliu, — tame tai ypač momente supratimo pasaulio tuštybių, — šaukiasi silpstančių balsu bažnyčios pagelbos, ir geras klebonas, tasai tikras dvasiškas tėvas, per absoliuciją, viatiką ir maldas prirengia patikėti ir sujungia su Visagaliu, Dangiškuoju Tėvu... Bažnyčia taip dažnai žmogaus gyvenime apsiereiškianti, kaip-gi ne būtų reikalinga! Ir kaip be jos žmonija galėtų apeiti, be kurios neapsiejo ir kuri pasirodė taip reikalinga, jau per daugelį tūkstančių metų!...

Nestebėtina, dėlto, kad naujos bažnyčios pašventinime vieni kunigų buta apie trisdešimtis, draugijas-gi iš aplinkinių miestų ir įvairių tautų, bet vieno tikėjimo, tiesiog buvo sunku suskaičiuoti! Iš lietuvių kunigų, be minėtų, dar buvo: kun. Tumas, kun. Olšauskas, kun. Dumčius, kun. Dargis, kun. Kasakaitis iš Freeland, Pa., kun. Jakaitis iš Clinton, Mass., kun. Pankauskas, kun. Kuras, kun. Kudirka, kun. Inčiura, kun. Kaupas, kun. Struckus, kun. Delinikaitis, kl. Kelmelis ir kiti. Naujoji šv. Trejybės bažnyčia yra murinė, gotiškojo stiliaus, graži ir ruiminga. Vyskupas Hoban išsitarė, kad tai "viena iš gražiausių lietuvių bažnyčių visoje vyskupijoje", bet galima pridėti "ir ne tik vyskupijoje", ale ir visoje Amerikoje". Tokia bažnyčia yra kuom mūsų lietuviams pasididžiuoti prieš svetimačius! Senoji bažnytelė, tai tik kudikiui atrodo prieš naująją. Du augstokų gaurų, raudonų plytų, jau išstoli galima pamatyti. Bažnyčia pastatyta ant kampo dviejų gatvių. Vieta puiki. Kitoje pusėje gatvės — gražus sodas su vienuolynu. Iš vienuolyno bažnyčia, iš bažnyčios vienuolynas — matyti kaip ant delno.

Didelį darbą atliko kun. Visgirda ir wilkes-barre'čiai pastatymu taip šaunios bažnyčios. Jijė ir viduryj graži: magnifikiška, tartum bazilika. Didysis aukubas, tiesa, — iš senosios bažnyčios, bet rupestingųjų mielaširdybės sąsąm tenbu

taip pagražintas ir atnaujintas, kad sunku pažinti. Tiesa, ne vieną dieną per ilgąs valandas geros vienuolės praleido painiam, artizmo reikalaujančiam darbu, bet pagaliau savo atsiekė: gražus aukuras sudėjimui nekrūvinos aukos, šauni vienuolių auka, žėri wilkesbarre'čių bažnyčioje.

Greitai lankytojo akis atkreipia į savo grožybę ir turtas puikios lempos amžinajai ugniai pagarbinti pui š. Sakramentui. Tai pios Klimienės auka, kuri nors negyvendama Wilkes-Barre davė net \$250.00 vertės auką ir... nesigailis!

Visi langai su spalvotais paveikslais. Pačiame gale bažnyčios šalia šoninio aukuro yra langas su gražiu šv. Jėzaus Širdies paveikslu, maloniai žiurinėu į vidų bažnyčios. Tai dovana pačio gerb. klebono kun. V. Visgirdos.

Kitoje aukuro pusėje lange spindi mūsų geros Motinos š. P. Nekalto Prasiidėjimo paveikslas — graži šios par. Mergelių Draugijos dovana. — Toliau, šonuose abipusiai du milžiniški langai, po \$600.00 vertės vienas su išganytojo kančios paveikslu, tai šv. Mykolo Draugijos dovana ir švenčiausios Trejybės paveikslas, dovana šv. Trejybės Draugijos.

Toliau eina gražūs langiniai paveikslai po \$175.00 — "Geras Piemuo", dovana D. L. K. Vytauto Draugijos, Šventojo Juozapo — dovana šv. Juozapo Draugijos; šv. Pranciškaus — dovana p. Prano ir Antaninos Kavaliauskų; šv. Jurgio — dovana šv. Jurgio Draugijos; — šv. Jono — dovana gerb. p. advokato Lopatto; šv. Kazimiero — dovana — Lietuvos Sunų Draugijos; — šv. Vincento — dovana p. Vinco ir Elzbiotos Tamulio; Arkaniuolo Pasveikinimas — dovana šv. Viktorijos Draugijos; "Viešpaties Jėzaus Veido" — dovana p. Prano ir Onos Jegelevičių; "šv. Petro — dovana p. Petro Noviko; gale randasi spalvuotas langas architekto dovana.

Be paveikslų dar patėmėtna mozaikiniai takai bažnyčioje, kurie daug gražumos pridoda.

Garbė ypač vietinėms draugijoms, kurios ir prie iškilmės ir su skatiku prisidėjo. Susidėjusios draugijos ir gražias sedynes įtaisydamos. Ištiesios gražiai ten lietuvių naujokynės bujoja, kur draugijos eina išvien su savo klebonu.

šv. Mišių metu vietinis bažnytinis choras gražiai pagiedojo. Pagirtinas choras, ypač už tai, kad ne tiek stengė garsiai išaukti, kiek švelniai harmoniškai sulieti balsus, tarp kurių yra tyčia gerai prasilavinusių.

Koresp.

PARSIDUODA

Rakandai (Forničiai).

Kam reikalinga dabar gali nebrangiai nusipirkti: Pečių, lovų, stalų, didelių ir mažų, krėslų ir daug kitų dalykų čia nepaminėtų. Gera proga! Pasinaudokite. Dasižinokite pas "Draugo" Administraciją:

314 E. Market St.,

Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katoliškas laikraštis
Pasivestas Amerikos Lietuvių
Katalikų Reikalams.
— Organas S. L. R. K. A. —
Išleis iš Wilkes-Barre, Pa., kas
ketvirtadienį.

A. L. R. K. K. Sąjunga — Leidėjas.

Kun. A. Kaupas — Redaktorius.

Visas korespondencijas ir kitus raštus reikia siųsti pas

Rev. A. Kaupas,
64 Church St.,
Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai prenumeras, ar tai už "džabsus" ar už apgarsinimus ir t. t. reikia siųsti tokiu antraštu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spausdinimas konstitucijos, ar plakatų, ar tikietų ar kitokie ir tai panašūs reikalai, reikia visados kreipties tuo pačiu antraštu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę taisyti, trumpinti arba atmeti visus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo pridera nuo redakcijos.

Atmetėjai rankraščiai nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popierius nėra ko gailėti, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkios raišės, redakcijai labai dažnai prireikia perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiam numerį, rankraštis reikia pristatyti spausdėnė vėliau, kaip 9 valandą išryto antradienį (utarninkė).

REDAKCIJOS PASTABOS.

"Saulėje" tilpo žinutė iš Homestead, Pa., kurioje pranešama, buk kun. Tumas savo prakalboje suliginęs lietuvių su šunimis, karvėmis, apdrėbęs juos mėšlais ir pridaręs kitokių eibių. Toje pačioje "Saulėje" p. Buvusis ant prakalbų (laiskė iš Duquesne, Pa., "Saulė" No. 71) aną korespondenciją pavadino melaginga, o "Saulės" redakcija nuo savęs pridėjo šitokią pastabą:

"jeigu kun. Tumas taip išsireiškė, prilygindamas savo europiškų brolius prie šunų, tai yra gėda pačiam kunigui" (Rašyba mūsų Red.)

Dalykas gi štai kame. Iki šiol savo prakalbose kun. Tumas kalbėdavo pirmiau, paskui jau kun. Olšauskas. Taip buvo ir Homestead'e. Pakalbėjo kun. Tumas, paskui kalbėjo kun. Olšauskis. Po to prasidėjo aukų rinkimas. Kad žmonės nesiskirstytų, vietinis klebonas paprašė: kun. Tumo pakalbėti dar apie ką norint, kad ir trumpą valandą, pasiūlydamas da-gi temą: — apie Vilniaus gub. lietuvių. Kun. T. gerai pažįsta Vilniaus guberniją, tai-gi galėjo pripasakoti šitą įdomaus apie Vilniaus gub. lietuvių. Kalbos siekiu buvo ne pažeminti vilniečius (dzukus), bet parodyti, jog lenkų kultura, platinama uolijai tarp lietuvių, neatnešė jokių pasekmių. Kalbėtojas išpasakojė dvarų rolę Vilniaus gub. ir apiešė dzukų gyvenimą: jų tamsybę, nesvarumą, pažangos stoką ir t. t. Juk ne kun. Tumas kaltas, kad daugelis vil-

niečių ir vasarą kailinėlius, kokių jų protėviai dėdavo dar Vytauto laikais, kad gyvena drauge su karvėmis, kad brenda per mėšlyną duoną kepti, ir t. t.

Lygiai tą patį, tik kiek plačiau, kun. Tumas pasakojė Kingstone, ir niekas nepasipiktino, niekas priešingo žodelio neištarė. O juk ir Kingstone esama nemažai taip vadinamų "dzukų". Pasirodo, jog vienu žmonių pyksta, jei pasakai jiems tiesą į akis, kitur-gi rankomis ploja. Yra ir tokių laikraščių, ką neįstytę dalykų stovio rėžia pamokslą rodančiam tiesą kalbėtoju.

Nei kun. Tumas nei kun. Olšauskas neatvažiuo Amerikon užgaulioti lietuvių nei jų žeminti — vien pasinaudoti amerikiečių dosnumu ir surinkti šiek tiek pinigų "Saulės" namams. Tie namai "Saulė" yra būtina reikalingi, nes už dviejų metų baigiasi kontraktas su savininkais tų namų, kuriuose yra mokinami "Saulės" mokiniai, ir savininkai nebeneriu nuomoti toliau savo namų "Saulės" valdybai. Kas buvo "Saulės" atstovų prakalbose, tas gerai tat žino ir supranta.

G. A. Baronas savo "Lietuvių Žiniuose", skelbia, ketinąs leisti nuo naujų metų kas dvi savaiti naują laikraštį, vardu "Amerikos Lietuvių". Jeigu naują laikraštį redaguos pats Baronas, tai skaitytojai bus penimi tokiais raštais, kaip "Girtuoklio Daina", kurios bedugnės kvailybės nemato tik visokie Rugeliai ir dëlto verčia jos autorių spausdinti ją išnaudo. Štai musikės nepoezijos... perlas:

Girtuoklio Daina.

Garbė ant aukštybės,
Už merginos grožybą.
Kasos ylgos kojos ylgos,
Ak garbės sutverimas.
Sesk Marytia, lėlielė,
Pas bačkutia balandeli.
Linksmas dienas apturėsim;
Mudu jauni pasikalbėsime.
Ak tai garbės diena yra,
Kad Dievas mudu myli,
Iš tavo rankalių baltų,
Alutis gardus geltonas.
Atstokit velniai, šetonai,
Negungikit Jono, prieš Ma-lės-rijoną.

Da neišgerem tos bačkutes,
Mudu jauni žmonės.
O dekinia tu kvėpenčioj,
Ar iš dangaus tu iškritai?
Laša tavęs išgeria,
Vienas kitam patikom.
Puolam jau ant žėmes,
Aluti jau pabaigia,
O dekinia tu raudona,
Stipriki mūsų kuna.

Nesijuokit jūs bobiales,
Iš mūsų jaunu vargalių
Duosim jums po dekinia,
Tilekit nėko nešnaždekite.
Papiešė G. A. Baronas,
("L. Ž." No. 9).

Apsaugok, Dieve, nuo tokių eilių ir nuo tokių laikraščių, kurie laiko jās savo papuošalu.

Kaizeris Vilijus apdovanojo laivo "Lituania" kapitoną Stulpiną ordenu už gelbėjimą iš nelaimės vokiečių laivo "Almut Katharina". Stulpinas yra lietuvis iš Telšių pavieto ir mokinosi Šiaulių gimnazijoje.

Kaip mūsų skaitytojai atsimena, atsilikusiamė neseniai Londone tautų kongrese lietuvių ir lenkus bandė atstovauti koks tai Ksiąžė Zbawca/Rydelski, bet jo visai prie to neprileido. Dabar kun. A. Poltin ("Viltis")

"ksiąžė" nėra jokių kuni-gaiškėjų, nėra net lenku ir visai nemoka lenkiškai. Jo tikra pavardė esanti Riedel. Gimęs jisai ne Galicijoje, bet Stutgarte, Vokietijoje, ir esąs žydų kilmės.
Gerai ir apie tai žinoti.

Mount Vernone, netoli nuo New Yorko, tapo suardytas su dinamitu naujai statomas geležinis tiltas. Kas padėjo dinamitą, nieks nežino. Žinoma tik, jog tai dvidešimtas iš eilės pasikėsimas sugriauti geležinius triobėsius, kuriuos stato nepriderantys prie unijos darbininkai. Dvidešimtas pasikėsimas paskutiniomis ke-liais mėnesiais! Dëlko tokia nedorybė yra atliekama vien ten, kur dirba neunionistai? Dëlko niekas nesikiša ten, kur panašius darbus dirba unionistai?

Unija greičiausiai nieko nekaltą — bet vis dëlto ateina nenoromis klausimas: dëlko?

Faktai ir Principai.

(Paimta iš "Draugijos").

Tąsa.

21) Todėl lenkinimas Lietuvos — yra ne skriauda, bet tikra geradarystė lietuviams. Lenkinimai lietuviams, lenkai gina juos nuo juodojo erelio. Varo tatau šventą išliuosavimo darbą. Darbas tas sunkiai eina, nes vienatinė iš liaudies išėjusi lietuvių kunigija senovės lenkiškų tradicijų nei kiek nepalaiko ir dagi lenkinimo darbą kludo.

22) Pasilieka tat remties vien ant Lietuvos dvarininkų ir bajorų. Jie visa Lenkijos viltis. Jų dvarai — tai vienatinės lenkystės tvirtovės Lietuvoje. Kol dvarai tvirtai stovės, tol ir lenkystė Lietuvoje galės laikytis. Tai gi visomis pajėgomis reikia stengties poniją Lietuvoje palaikyti. O jei jau koks dvaras prisieitų butinai iš savo rankų išleisti, tai reikia jį parduoti lenkam-mozurams su pagalba p. Klobskio ir B-ės biuro. O jei ir to negalima, tai geriaus tegu žemė tenka rusams, negu nedėkingiems lietuviams.

23) Kaip "lenkai", Lietuvos ponai netur jokių pri-dermių link lietuvių tautos. Todėl visas ponų turtas tur eiti vien lenkystės tikslams, butent šelpimui lenkų teatrui Vilniui, lenkų mokslo Draugijos ten pat, lenkiškų prieglaudų, mokyklų, kur tik jos yra, platinimui lenkiškų laikraščių, knygų ir t. t. Duoti tik nors lietuvių įstaigoms k. a. "Saulė", "Dainai", "Rutai", "Žiburui" ir t. t. butų nusidėjimas prieš lenkystę. Nieks iš Lietuvos ponų netur teisės buti sąnariu tų draugijų. Gali prisidėti vien prie ukės ratelių, bet ir tai tik tuomet, jei juose galima lenkiškai su lietuvišiais šnekėtis.

24) Mokyties lietuviškai nei vienas Lietuvos ponas neprivalo. Butų tai pažeminimas savęs ir lenkystės. Be to dar tai labai pavojinga, nes ponas išmokęs dailiai lietuviškai, gali suklysti, užmiršti lenkiškas tradicijas, virsti nauju Daukantu ar Ivinskiu, t. y. litvomanu, už kurį nieko niekšesnio negali buti.

25) O kadangi litvomanijos liga labiausiai limpa prie jaunesniųjų, tatau kiekvienas Lietuvos ponas, turis

juos saugoti nuo tos ligos kiek tik įgali; turi jiems drauste uždrausti lankyti lietuvių vakarus, koncertus, paskaitas, susirinkimus, neleisti jiems skaityti lietuvių laikraščių, o dar geriaus — taip savo vaikus nuo mažens auginti, kad jie niekada lietuviško žodžio neišgirstų ir lietuviškos kalbos, gink Dieve, neišmokytų. Mat, lietuvių kalbos nežinojimas — tai geriausias ginklas nuo litvomanijos ir stipriausias užsigrudinimas lenkystėje.

26) Palaikant lenkystę savo šeimynose ir dvaruose, Lietuvos ponai, ir šiaip jau lenkai, tur kiek galėdami stiprinti taipogi lenkystę Lietuvos miestuose ir miesteliuose. Šalip kulturagerių panelių, privalo traukti čion iš Lenkijos kuodaugiausiai visokių lenkų-amatininkų, pirklių, gizelių ar šiaip jau darbininkų; organizuoti juos, palengvinti jiems vietų sujėskojimą, steigti jų vaikams prieglaudas, mokykles, rengti teatrų, išleidinėti laikraščius ir t. t. Į vietą užimant lenko, jei ji pasiliuosuoti, tuoj statyti kitą lenką, kad ta "placowka", gink Dieve, netektų lietuviui ar kam kitam.

27) Lenkiškojo veikimo Lietuvoje centru padaryti Vilnių. Čion sutaukti visas protines ir pinigines spēkas ir iš čia per vietinius lenkiškus laikraščius ir organizacijas tiesti lenkystės tinklą ant visos Lietuvos.

28) Tame lenkinimo darbe privalo buti Lietuvos lenkai sistematiški kaip vokiečiai, kieti kaip vengrai, gudrus kaip japonai. Lietuvių sulenkinimas — tai istoriškas Lietuvos lenkų pašaukimas. Krikščionystės principams tame darbe nėra vietos. Čia yra vien kova dviejų kultūrų, augštesnės lenkų ir žemesnės lietuvių. Augštesnė butinai tur gauti viršų, žemesnioji žlugti ir pranykti. Galutinas tos kovos rezultatas tuo greičiau taps atsiektas, juo labiau ta žemesnioji kultura bus neapkenčiama iš pusės kiekvieno lenko-patrioto. Tikras lenkiškas patriotizmas tegali buti paremtas vien ant kitataučių neapykantos. Kiekvienas Lietuvos lenkas tik tuomet tebus geras patriotas, jei lietuvių neapkenčia kaip pagonus, rusus — kaip barbarus, vokiečius — kaip hakatistus.

29) Ir netik juos reikia neapkensti, bet da ir rengties prie galutinos su jais kovos. Nes viršiausis politiškas lenkystės dogmatas — tai "wyzwolenie", t. y. sutverimas iš naujo kardu ir krauju savos Lenkų valstijos su neatskir-tinomis jos dalimis Lietuva ir Baltgudija. Tai butinai turi įvykti, nes tik savoj valstijoj lenkų tauta tegali rasti sau išganymą.

Tokie tai maždaug yra svarbiausieji mūsų "lenkų" principai ir veikimo motyvai savo konkretyse formulose. Žinoma, plačiau pajieškojus galėtumėm rasti dar nevieną tų pačių formulų atmainą bei variantą, ar net ir suvis naują čia nepaminėtą lenkystės principą. Bet mums matos ir to, ką augščiau padavėm, pilnai užteks mūsų vietinio endekizmo charakteristikai. Įeinantieji į jį atskiri ruožai kaikam gali pasirodyti neteisingi, karikatūriški. Šis ir tas gali net nurodyti, jog prietikių tarp Lietuvos ponijos ir lietuvių esama žen ir ten labai

žmoniškų, sympatiškų ir tikrai pagirtinų. Mės to viso nei kiek neneguojame. Išimčių beabėjo yra, ilgainiui jų bus dar daugiau, bet, kaip visi žinome, išimtis negali panaikinti apskritų dėsnių bei principų. Dėsniai visada pasiliks dėsniais, o išimtis išimtimis. Todėl jei kam paduotoji mūsų endekizmo charakteristika, pritaikinta prie atskirų vietų ar asmenų — pasirodytų nesutinkanti su tikruma, tam atsa-kome, jog mums rūpėjo čia ne fotografuoti tas ar kitas mūsų "lenkas", bet charakterizuoti tipiškas Lietuvos endekizmas su jo pažiūromis ir veikimu. Ant kiek mės tą tikslą pasiekėme, paliekame spręsti patiems skaitytojams. Mės darėme, ką galėjome. Jei kam šis mūsų darbelis pasirodytų nepilnas ar nenusisekęs, tegu sveikas jį papildo ir pataiso. Mės už tai išaugšto tariame jam nuoširdų ačiū, vistiek ar jis bus lietuvis ar lenkas, ar mūsų prietelis ar priešas.

Kaip jau augščiau matėme suformulavimas lenkystės principų nelengvas dalykas. Dar sunkiau suformuluoti lietuvių principus. Dëlko? Viena dëlto, kad to darbo kol kas, rodos, nieks iš lietuvių dar nebandė, o antra pats mūsų jaunutis kultūrinis gyvenimas tų tautiškų lietuvių principų eikštėn iškelti iš dalies dar ir nesusėpėjo. Tiesa, kai kurie iš jų yra gana aiškiai išreikšti Lietuvos istorijoje. Bet, dėja, iki pastarų laikų beveik nieks iš mūsų jos nežinojo ir netyrinėjo. Tas darbas buvo paliktas lenkam arba sulenkėjusiems lietuviams, kurie, su-prantamas dalykas, jieškoje joje senos unijos patvirtinimo, o priešingų jai lietuvių principų arba suvis nerasdavo, arba jei ir patėmydavo, tai vien tik tam, idant juos iškovneivkti, kaip didžiausią lietuvių kaltę, nedorą separatizmą, šventos vienybės ardymą ir t. t.

Be to ir pačių dabartinių lietuvių pažiūros ir tautystės principus toli ne visų viendos. Mūsų social-demokratų pav. vienai žiuri į juos. Krikščionis demokratai — taip. Taigi jei formulavime lenkystės principų mės be abejo neitikom lenkam, tai formuluosim lietuvių principus galim netikti net ir kai-kuriems lietuviams. Asmeniškai mus tai mža neinteresuoją, nes mums rūpi netikimas by kam, bet vien savos publicistikos priedermės išpildymas. Taigi palikdami teisę kitiems išreikšti savo nuomonę, kaip kas mano tame dalyke, mes pasistengsime čia išdėstyti bent svarbiausius lietuvių principus, kaip jie mums išrodė. Štai trumpos jų formulos:

Toliaus bus.

SPAUDOS GALYBĖ IR MŪSŲ LINK JOS PRIEDERMES.

Pono Mikuckio bei Muravjevo su Kaufmanų triušų tamsūs rūkai keturiasdešimčiai metų paslėpė nuo vargin jų Lietuvos sūnų vienatinį jų laimės ir džiaugsmo šaltinį — spaudą. Keturiasdešimt metų lietuvių aimanavo tamsybės pančiuose. Per keturiasdešimt metų praklėtas ni Lietuvos sūnų stengėsi sutraukti tuos neapkenčia-

mus varžančius liuosybę ir tautos gerovę pančius ir per tiek laiko buvo tie mūsų didvyriai bugdomi į tolimus Sibiro tyrus, kemsami į dvokiančius kalėjimus, baudžiami visokiais budais, kad tik užslapinus tą prakilnų jų norą — išsklaidyti nuo giedro Lietuvos dangaus tamsius nepermatomus rūkus, atidengti ir padaryti visiems prieinamų šviesos spindulių šaltinį — spaudą! Tūkstantai žuvo mūsų brolių — kovotojų! Bet jų kraujas, karštas našlių bei našlačių maldos pramušę dangaus skliaudą pasiekė Gailestingiausiojo Viešpaties sostą ir... štai jau septyneri metai kaip girdime iškilmingai džiaugsmingus šauksmus "Spauda, spauda! Turime savąją spaudą! Lai gyvuoja Lietuvių spauda!" Bet kas toji spauda? Kokios mūsų link jos priedermės? kokios jos galybė ir vertė daugeliui mūsų yra neaišku, tamsu! Tad rižausi sulgy savo spēkų paaiškinti tai savo broliams lietuviams.

Spauda vadiname visa tai, kas yra spausdinama, t. y. laikraščius, knygas brošiūras, visokius atsiuokimus ir t. t. Ji yra galingiausia šių dienų pasaulio spēka. Menkies jai visos pasaulio valdžios su savo kariumenės milijonais, šautuvais, patrankomis, milžiniais — šarvuotais. Ji valdo visas šalis, visas tautas! Prieš ją lenkiasi visa žmonija. Jei tarnauja tūkstančiai darbininkų ir spaustuvininkų. Gelžkeliai, telegrafai, telefonai, vis tai tos galingos karalaitės — spaudos tarnai. Tokie pasaulio galiūnai kaip imperatoriai ir karaliai, nuolankiai jai tiesia savo ranką*) o politikai ir ministrai nužemintai maldauga pagalbos; net turttuoliai — Rotšildai dreba prieš ją su savo milijonais. Kame gi slepiasi toji jos galybė? Tame, kad vienas išleistos jos žodis ūmu laiku tampa savastis, visos šalies, visos valstijos o dažniai ir viso pasaulio; priguli tai nuo žodžio svarbumo. Kad būtų tai geriau suprantama, paaiškisiu pavyzdžiu. Paimsim mažą savaitraštį, turintį vos 2 tūkstančių eimjų. Šalia eimjų laikraštį skaito dar mažiausia 9 pašaliniai skaitytojai. Tad toks laikraštėlis tur į savaitę 20 tūkst. skaitytojų, o jei dar tai perspaudis kitas laikraštis, vadinasi kita tiek prisidės skaitytojų, o juk dažnai atsitinka visiems pasaulio laikraščiams perspausdinti vieną, ar kitą mintį, ar straipsnį! Kame gi tad rasime tokią galybę, kuri galėtų bent su-silyginti su spauda, nekalbu jau — pranešti? Ar yra nors viens kalbėtojas ar pamokslininkas turis kas savaitę bent tiek kiek menkintis srovaitraštis? Be abejonės ne! Spaudos žodis ūmai apibėga visą pasaulį, patraukia prie savęs tūkstančius protų, kita tiek intrenkia į abejojimą, vienus sustiprina toj ar kitoj pakraipoj, kitus visai suklaidina. Iš to lengvai galima suprasti kiek tai gero ar blogo gali padaryti spauda; galima teipogi įsitikinti, kad skaityti ir platinti geras katalikiškas knygas ir laikraščius o šalinties nuo

blogų ir kitus nuo to pavojaus prasergeti yra kiekvieno gero kataliko — lietuviu būtina priedermė. Jei netiki tokiai galingai esant spaudai, atsimink paskutinius Ispanijos bei Praucūzijos atsitikimus ir pasakyk kas kaltas, kad ten doringi Dievo namai pastatyti vargdie-nių kruvinais skatikais virto paliestavystės ir istvirkimo laizdais — teatrais, kad kunigai geriausių valstiečių užtarytojai ir mokytojai turėjo palikę savo mylimas aveles ir brangiąją tėvynę nešinties į svetimas šalis; kad ištikimi Bažnyčios sūnūs neturi teisės būti ar tai apicieriu, ar tai kitokiu žymesniu valdininku; kad ramūs krikščioniškosios kultūros sėjikai ir šalies vargų ir nelaimių mokiniojai vienuoliai ir vienuolės buvo nežmoniška kankinami ir užmušami, kad net tų nelaimingųjų kunai buvo išimami ir visokiais budais pašiepiami biauromai, kad menka masonų ir kitų bedievių dalis, apėmus visą šalies valdžią vieton tos garšiai žadamos laisvės inėšę prispaudą kankina priešingą sau katalikiškąją didžiumą? — Be abejo kalta bedieviškoji spauda o su tuo ir pati tauta davusi jai įsivrauti savo šalyj, kalti yra katalikai kurie prienumerodami bedieviškus raštus tokiu būdu remdavo, palaikydavo savo priešininkus, kurie stengias su šaknimis išnaikint tai, kas yra mums brangiausia, mieliausia — t. y. šventą katalikiškąjį tikėjimą. Tad mes nenorėdami sulaukti tokio tėvynės stovio privalom praeint tą klaidą kokią pran euzai su išpanais neišmin-tinai papildė, privalom vengt tos blogosios spaudos nuodų, kurie tokią pragaisti inėšę į viršui paminėtas šalis!

Vieną kartą skaitydamas šv. Jono Evangelisto Apreiškimus štai ką radau: Mačiau gyvulį išeinantį iš jūros ir turintį septynias galvas ir dešimt ragų, ant ragų dešimt vainikų o ant galvų burnojimų ženklai. Suteikta jam it levo nasrai lupos, kurios kalbėjo didžius daiktus prieš Dievą, Jo buklę ir tuos kurie su Juo Danguje gyvena". (13-1-6.)* Kiekvienas supras jog šv. Jono čion norėta nuspręsti bedieviškąją spaudą ir tai jam nusisekė kogeriausia, koiščiausia, kaip artistui — rašytojui. Perskaitęs tuos žodžius tarsi matai prie savęs tąją baidyklą — spaudą su savo pragariskomis pasekmėmis. "Ir jis kalbėjo didžius daiktus prieš Dievą, Jo buklę, t. y. Bažnyčią ir tuos, kurie su Juo Danguje gyvena". Kas dris tam prieštarauti? Gal tik tas kurs nežino šių dienų gyvenimo bėgio.

Toliaus bus.

*) sensus accommodatus.

TEATRAS!

Ateinantį nedėdienį, 17 d. šio mėnesio, Pittstone po-bažnytinėje salėje bus atnaujintas vaidinimas "Katriutės". Bus naujos dainos dainuojamos. Įžanga: suaugusiems 25 centai, vaikams 10 centų. Pradžia 8 valandą vakare.

Reikalingas

Vargonininkas, mokąs grigališkai giedoti ir chorą vesti. Atsišaukti:

Rev. S. Dysza,

929 Erie ave.,

Shegovan, Wis.

Sus. Liet. R.-K. A. Reikalai.

Žodis į S. L. R. K. A. narius.

Daugumas narių be abejo skaitė No. 36 "Draugo" P. Brazausko straipsnį: "Kodėl mės tylime?". Ten p. Brazauskas aiškiai nurodė mūsų tylėjimo priežastį. Nors "Kat." patėmijo, kad augščiau minėtasis straipsnis gina "Draugą", bet aš tat suprantu kitaip ir pilnai sutinku su p. Brazausko išvedimu. Nėsa kas-gi rūpintis S. L. R. K. A. reikalais, jei ne patys nariai? Juk ir pats "Kat." įvedė tik tuomet S. L. R. K. A. skyrių, kaip atsirado daugiau raštų, paliejančių mūsų reikalus! P. Brazausko paraginimas yra savoje vietoje, ir aš taip pat nuo savęs melsčiau, kad kuopų viršaičiai, kaip geriau pažįstantys organizacijos reikalus, kartas iš karto nors po trumpą straipsniuką parašytų apie mūsų Susiv. Taip pat malonu yra pasidalyti su Susiv. nariais linksmą žinutę, kad tuojau po seimo labai sparčiai auga narių skaičius. Praeitais seimais labai didelį žingsnį nužengė pirmyn, pagerindamas vaikų skyrių, nes randasi tokių kuopų, kur per vieną bertainį prisirašė atsakomame skaičiuje vaikai. Patėmytina ir-gi, jog atsirado naujų kuopų, ypač Naujoje Anglijoje. Jeigu mūsų Susiv. ir toliau taip "nyks" (anot "Kat."), tai iki ateinančiam seimui S. L. R. K. A. turės arti 11,000 narių. Be to, geistina, kad Naujoje Anglijoje naujai susitvėrusios kuopos pasistengtų įgyti "kuodaugiausią" narių, kad businame seime kiekviena kuopa galėtų turėti mažiausiai po vieną delegatą.

Nariai! Sukruskime dirbti mūsų brangios organizacijos labui kuo kas galime, kad suvažiuavę, galėtume pasidžiaugti savo triuso vaisium! Aš iš savo pusės pasistengsiu dirbti kuo galėsiu, bet atsiminkite, broliai ir sesutės, kad S. L. R. K. A. yra tokia didelė dirva darbui ir tiek jojo reikalų laukia aprūpinimo, kad vienam apeiti viską negalima. Todėl kviečiu Jus visus pagelbėti man platinti narių skaičių. Vienybėje galybė!

Jums ištikimas su tikra pagarba
Jonas Rikteraitis,
S. L. R. K. A. pirmsėdis.

PROTESTAS.

(Prisiūsta).

Philadelphia, Pa.
Rugsėjo 3, 1911.

"Drauge" buvo išgirtas a. a. J. Kazakauskas, kaip sąžiningas žmogus. Aš, pamatęs tokį išgyrimą "Drauge" tiesiog ašaromis apsiplaukiau. Privesiu vieną atsitikimą. Mano motina ėjo iš Pūšaloto į Pompenus, atlaiduose per Niurkonius pro Kazakausko dvarą. Ėjo ji viškelio, kokiomis penkiomis varšnomis atokiai nuo dvaro. Tuomet a. a. Kazakauskas vaikščiojo po lauką su šunimis. Tie šunys užpuolė ant mano motinos, sudraskė visus drabužius, parvertė ant žemės, atėmė našulėlį, perkando koją, sukrantė rankas, išpešė plaukus iš galvos ir tąsė ant žemės koki pusvalandį. Tada tik ponas Kaz. pradėjo švilpti, ir

šūnes atsitraukė. Mano motina, atsipekėjusi, sugrįžo į Niurkonius, gavo drabužius pas kokią tai grintelninkę, kurios vardo neatsimenu. Parėjusi namo, gulėjo lovoje pusantros savaitės. Paskui aš pats važiuavau su motina melsti atlyginimo nors už drabužius. Važiuodami į dvarą, susitikome p. Kazakauskiene (buvo ką tik ištėkėjusi) keliaujančią į Pompenų bažnyčią. Nuvažiavome ir mes paskui p. Kazakauskiene į Pompenus. Susitikome su ja klebonijoje ir išpasakojome savo reikalą. Ponia labai stebėjosi iš viso atsitikimo, prižadėjo atlyginti ir liepė važiuoti į dvarą. Nuvažiavome paskui ją dvaran. Ponia sugrįžo pirmiau ir papasakojo viską ponui, o tas tuojau pasiuntė vežėją su prisakymu, kad mano motina nedrįstų kelti kojos į dvarą, nes paleisąs šūnes. Tai-gi turėjome grįžti atgal negavę teisybės.

L. Brastos Pijonka.

Naujienos iš Amerios.

Susitiko trukiai.

Erie, Pa. Ant Pittsburg & Erie geležinkelio linijos susimušė pasažierinis trukis su tavoriniu trukiu Lake Shore linijos; susitikimas atsitiko, kada tavorinis trukis stumėsi atgal, kad užleistų vietą pasažieriniui. Prie to 4 ypatos ant vietos užmušta ir mažiausia apie 40 sužeista.

Didelė paroda Los Angeles'e.

Benams graijiant "Mar-selietę" arti 15,000 vyrų ir moterų dalyvavo "Labor Day" parodoje. Pagal miesto majoro Alexander įsakymą parodos planas likosi permainytas taip, kad maršuo-janti minia turėjo prasi-lenkti su pavieto kalėjimu, kuriame sėdi broliai McNamoras, kaltinami už dinamitavimus, kurių atsibus teismas kitą mėnesį. Bet kada minia prisiartinio prie kampo po Temple ir Main gatvių, arčiausia vieta prie kalėjimo, nusiėmė kepurės ir maršavo pro tą vietą be kepurų. Tečiaus, nei vienas iš brolių McNamary neišėjo iš savo kalėjimo kamary, kad pamatytų maršuojančią parodą.

Rusas pralaimėjo.

Humbolt, Ia. Rusų stipruolis George Hackenschmidt, vadinamas "russian lion" (rusų levas), pralaimėjo imtynės su amerikonu Gotch'u. Rusas teisinasi, kad jis turėjęs nesveiką keli.

Teisingas vežėjas.

Bayonne, N. J. Micheal Scuno, miesto šašlavų vežėjas, kratydamas šašlavas iš bačkų rado krepšį, kuriame buta net \$2,000 grynais pinigais! Teisingas vežėjas, atsiminęs iš kur tą bačką paėmė — sugrąžino pinigus savininkui, už ką gavo do-livą — ir ką sakysite — net... 75c.

Beattie pasmerkta miriop.

Chesterfield, Va. Vietinis prisiegdintųjų teismas nu-teisė ir pasmerkė miriop Henry Clay Beattie už nužudimą savo pačios, Louise Owen Beattie, pereitą Liepos mėnesį 18 dieną.

Žmogžudystės priežastis: Graži 17 metų panelė Beau-

lah Binford, per keletą metų buvusi Henry Clay Beattie'o mylėtinė, įsimylėjo jį iš naujo, nors Beattie buvo jau vedęs ir turėjo vieną dukikį. Tečiaus, nuo to, Beattie pradėjo neapkęsti savo pačios ir nusprendė ją nužudyti. 18 d. Liepos mėn. Beattie su žmona išvažiavo automobiliu pasivažinėti; išvažiavus į tolimus laukus, netoli Richmondo (Va.), Beattie papildė žmogžudystę, nušaudamas iš revolverio savo moterį, tuomi, matomai, norėdamas nuo jos pasiliuosuoti, kad atnaujinti meiliškus ryšius su buvusią savo mylėtinę Beulah Binford: vienok tuojaus buvo suimtas ir lig teismo pasodintas kalėjimui.

Sakoma, kad tai pirmas iš kriminalistų histerijos žmogžudys, kuris taip šaltai sutiko mirties nuosprendį. Neparodė jokio susijudini-mo ar baimės ir jo jaunas reiškus veidas nei kiek neatmainė jo amžiaus išžiūros (Beattie turi 26 metus). Lai-ke teismo buvo visai ramus, vien tik laiks — nuo laiko parodydamas savo cinišką nusišypsojimą. Štai mirties dekretas kurį perskaitė teisėjas Watson prieš Henry Clay Beattie'ą: "Prisiegdintieji teisėjai rado tave kaltu pirmam laipsnyje ir pasmerkė miriop, ir pagal šio teismo nusprendį, 24 d. Lapkričio tu busi atiduotas kalėjimo perdėtiniui sargy-bai, ir tarpe saulės užtekėjimo ir nusileidimo valandų bus atimta tavo gyvastis, o Dievas gal susimylės ant tavo dušios". — Teisėjas Watson nuteisiant Beattie'ą.

Nors Beattie yra jau pasmerkta miriop, ir niekas neabejoja kad bus nužudytas, tečiaus jam duota 90 dienų paduoti apeliaciją per kratinėjimui jo nuosprendžio ir Beattie da nenustoja vilties likti liuosu; tečiaus viešojo opinija yra ta, kad Beattie už savo baisias nuodemes turės užmokėti savo gyvastį.

Nužudyti! — Baisi tai bausmė! Bet žmonių blogi papročiai prie visko priveda nežiurint aštriusių bausmių.

Jo pavardė perkaršta.

New York. Nekokis O. H. Hell (Pekla) atsišaukė pas pavieto teisėją Grantą, kad noris permaitinti savo pavardę Hell i Hill'ą, kaip daug parankesne prekybos reikaluose. — Aš manau pradėti salduminių prekybą ir noriu uždėti viršui durių užrašą, su mano pavarde, didelėmis, elektrinėmis raidėmis, gi dabartinė mano pavardė būtų perkaršta tokiu užrašui, — teisinosi p. Hell.

— Jūsų prašymas priimtas, p. Hell. Atsinešk savo popieras ir aš tai patvirtisiu, — atsakė teisėjas Grant.

Pavojaingas musės baidymas.

Rockford, Ill. Ernest Bruner'is važiuodamas, pasistojo ant diselio, kad nubaidytų nuo arklio nugaros musę. Tuotarpu arklys spyrė ir Brunerį pamušė po ratais ir nulažė abidvi rankas; musė-gi nuklė neužgauta sau.

Višta išteisino savininką.

Athol, Mass. Šio miestelio gyventojai viešai apšaukė melagium p. Albert Elsworth'ą, gerai žinomą šio miestelio ukėją, kuris apsi-skelbė, kad jo rinktinė višta kasdien deda po du kiaušinius. Kad išieisinti save prieš savo kaimynus, p. Elsworth

nuvežė savo žingeidžią vištą į miestelio fair'ą ir patubdė ant šiaudų po teisėjo kojomis. Ir ištikro višta padėjo du kiaušinius, vieną iš jų du-trynį, su sukdakojus gar-siais, su pasididžiavimu nu-žingsniauvo šalin.

Nereikia sveikintis.

Richmond, Ind. Wayne'o County Medikališka draugi-jai priėmė rezoliuciją, kuria šaukiama liaudį kuomažiau-siai sveikintis rankomis, ka-dangi tas išplatina ligas.

Iš Visur.

MOROKO.

Iš Tangiero. ateina žinia, kad Suso provincijoje tapo užmušti keturi vokiečiai mi-neralogai. Vokietijai pasi-taiko gera proga prikišti prie Morokos.

Nors nebus karės tarp prancuzų ir vokiečių už Mo-roko, tečiau abidvi viešpati-jai rengiasi prie karės. Anglijos generolas French su ki-tais Anglijos oficialiais ap-žiurinėjo neseniai prancuzų tvirtoves ties vokiečių siena. Yra tai tas pats generolas, kursai 1905 m. buvo paskir-tas viršiausiu vadu Prancu-zijos ir Anglijos suvienytųjų kariumių Morokoje.

Belgija ir Holandija nu-siuntė kariumenę ir artileri-ją į Vokietijos pasienį, nes bijosi, kad kilus karei, Vo-kietija siųs savo kariumenę į Prancuziją per šitas tai ne-utrales viešpatijas. Mat prancuzai turi pastatę Vo-kietijos pasieniu labai stip-rias tvirtoves, kurias vokie-čiai norėtų aplenksti, iš-griaudami ir prancuzų žemę per Belgiją. — Sako, kad na-bašnikas karalius Leopoldas buvo leidęs vokiečiams taitai padaryti.

Tuo tarpu žmonės ima pi-nigus iš bankų ir valstijų popieros puola žemyn.

Tiek tai nesmagumų pri-dirbo nelaimingoji Morokos šalis.

PRANCUZIJA.

Iš Louvre'o tapo išvogtas labai brangus Leonardo de Vinci paveikslas, vadinamas "Mona Liza". Buvo tai por-tretas jaunos moteriškės, tu-rinčios ant lupų ypatingą nusišypsojimą, kursai vyliote vyliojo vyrus, bet mote-ryse kėlė neapsakomą neapykantą. Menama, kad pavo-gė išėjęs iš proto vyras, kursai norėjo visados turėti pa-veikslą savo akyse, arba nustojusi proto moteriškė, kuri susimanė neapkenčia-mą paveikslą sunaikinti. Portretą pirkto nuo paties ar-tisto karalius Karolius XI už 2,400 dol. (skaitant Ame-rikos pinigais), o dabar prancuzai nebutų pardavę jo nei už milijoną dolerių.

Direktorius Tautos Mu-ziejų, Teofilius Homolle dėl to išvogimo tapo atstatytas nuo vietos.

Gaby atvažiuoja Amerikon.

Cherbourg, Francuzija. Iš čia, ant laivo "La Lorraine", atvažiuoja Amerikon (New Yorkan) garsi aktorė Gaby des Lys, ir su savim atsi-veža daugiau kaip 50 didelių ir mažų skrynių, kuriose yra sudėta: 80 teatrališkų aprė-dalų, 50 skrybelių, 48 ploš-čių, ir daugybė visokio sky-riaus etažierkų (staliukų).

Gaby yra garsi ir tuo, kai- no ex-karaliaus Manuelio "drauge".

Bismarkas.

MEKSIKO.

Progresistų partija pasta-tė savo kandidatą į prezi-dentus Francisco I. Madero. Jo priešininku yra gen. Ber-nardo Reyes, šalininkas se-nosios tvarkos. Madero pa-laiko taip-pat katalikų parti-ją, kuri tik šimet tesusitvė-rė ir laikė savo pirmąjį su-važiavimą Meksikos mieste.

Rugsėjo 10 d., miestely Tuxtla-chico, Chiapos valsti-joje, kada gen. Reyes pase-kėjai išėjo su paroda, pasi-tikėdami sutraukti didelę žmonių minią, kur buvo ma-noma vesti agitaciją už gen. Reyes kandidatūrą į prezi-dentus; tuotarpu staiga už-pludo maderistai ir pradėjo trukdyti revistų programą.

Iš to kilo kruvinos peštynės tarpe Maderos ir gen. Re-yes šalininkų. O kadangi to-kiu mažam miestelyj keli re-ivrių nėra, keli policistai neįstengė užstoti kelią be-tvarkai. Muštinėse naudojo-si kas ką sugriebė: akmenis, peilius, klubus ir kitokius įrankius. Rezultate 9 asme-nis užmušta ir dusyk tiek reivistų pabėgimu.

Vis tai už ypatų politiką liejama kraujais ir net gul-doma gyvastis!

KANADA.

Paskutiniaisiais laikais čia politika verda kaip puode. Daugiausiai lermo padarė gerai žinomo Tafto abipusis-tė (reciprocity). Radikalai, kuriuos remia ir valdžia, su premieru Laurier'u prišaky-je, karštai agituoja už abipu-sistę, nurodydami jos visas gerasias puses, ir džiaugia-si, kad jie patraukė savo pu-sėn ir didesnę dalį konser-vatų, abipusystės priešininkų, ir užtikrina abipusystės laimėjimą. Gi opozicijos va-dovas p. Borden tvirtai skel-bia, kad nors kaip kurie kon-servatistai ir pasižadėję bal-suoti už abipusistę, tai vien-ok atėjus balsavimo dienai balsuosią prieš abipusistę.

Monitobos premieras Rob-lin viešai garsina, kad prie-mamas abipusystės esas nie-

kas daugiau, kaip tik žen-klas Kanados prijungimo prie Suv. Valstijų ir pavergi-mas jos neprigulmybės. Rob-lin sako, kad abipusystė yra priešinga ir Konservatistų partijos principams ir Did. Britanijos lojališkumui.

ŠVENČIŲ APEIGOS, IR PRIPROČIAI LIETU-VOJE.

Šilinė (Ošpaža).

(Iš jaunystės atsiminimų).

Buvo rudens dienos. Uki-ninkai rengė dirvas žiemi-niams sėjimams. Vasarojų jau baigė valyt nuo laukų; Avių varpos nunokusios, tarsi, laukė kada ukininkas jas ateis kviesti į klauoną. Linai noko, o bulvės savo susmukusias virkšėias baigė džiovinti. Vyturiai užkime slapstėsi nuo vanagėlio, o sėjikai gynyčioms lakstė pa-si kas ką sugriebė: akmenis, peilius, klubus ir kitokius įrankius. Rezultate 9 asme-nis užmušta ir dusyk tiek reivistų pabėgimu.

Vis tai už ypatų politiką liejama kraujais ir net gul-doma gyvastis!

Sekmadienį klebonas baž-nyčioje pasakė, kad po šili-nės prasidės mūsų mokykla, nes šimet mūsų mokykloje moks-lą suvėlino, iš priežas-ties, kad mokyklą naujai iš-taisė, išbaltino sienas, lubas, nutepliojo langus, duris ir suolus, kaip viduj, taip ir iš lauko buvo gražu pažiūrėti i mūsų mokyklą; rodos, mus traukte traukė, kad tik grei-čiaus prasidėtų mokslo me-tas.

Aš pradėjau tvarkyti kny-gas ir sąsiuvus; mama ga-mino man maistą šavaitei laiko: tos paskutinės dienos tapo buvo ilgos, kad sunku buvo išturėti.

Ryte, mama virė pusrytį, ir aš šiandien anksti atsikė-liau, ir tuojaus pradėjau

šukavau, dar kartą pažiūrė-jau į knygas, ir ėjau į kama-rą atsinešti naują švarką; už vis man buvo linksniau, kad aš šiandien apsilvilkau su nauju švarku.

Apie mokyklą jau bėgiojo keletas vaikų, ir aš prisiarti-nau: Viens kitą klausinėjo-mėsi, kaip pasisekė vakaci-jos, o viens iš krūvos pasa-kė, kad Totorių Jonukas iš-važiavo mokytis į Senapilės gimnaziją, sako: su žiban-čiais batais, tamsiai mėlinas švarkas, ant kurio spingsėjo sidabriniai sagučiai, ir ant kepurės buvė tam tikras ženklas su gimnazijos var-du. Mės visi gėrėjomės ir sa-kėm: — Na, kad tik man tiksis proga, aš ir stengsiuo-si nors į kokią augštesnę mo-kyklą įstoti.

Mokyklą tarpduryj su-skambėjo varpelis, mes už viens kito, greit smukom mo-kyklon. Mokytojas stovėjo prie stalo, ir i mus linksmu veidu žiūrėjo, o mės, praei-dami, mokytoją sveikinom, galvas palenkdami.

Palukėjus keletą minučių, mokytojas liepė sustoti, ir pradėjo storu balsu pote-riauti, o mės maišytinai: sto-rai, plonai, kitas ir labai plo-nai jam pritarėme, o paskni užgiedojom: — Ateik Dva-sia Švenčiausia. Nei vienas nebuvo užmiršęs, — trau-kėm visi pilnu balsu, kad net mokyklos sienos skam-bėjo. Pabaigus giesmę, mo-nė mokytojas liepė sėsties ir susi-tvarkyti mokslo įrankius, ką mės ir padarėm.

Mokytojas valandėlę pa-mastęs prakalbėjo, sakydama-s: — Brangūs vaikučiai, tai jau ir vėl prasideda mokslo metas, jūsų sėjos me-tas, taigi jūsų užduotis, kad kiekvienas stengtumėtės iš-dirbti savo dirvą (tai yra, protą), idant būtų derlinga ir išduotų gausius vaisius; prie to lavinti savo protą pakol jaunas ir lengvai pa-lenkiamas bile į šaką moks-lo, kad augdami į vyrus, augtumite ir tobulame ap-švietime ir stotumite pavyz-džiu dorybė. To jums linkiu, kaip jūsų mokytojas, pra-

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

Tris Šlubiai, arba verčiau Šlubiai, nes po tokiu vardu ta įstaiga buvo žinoma, buvo tai ta pati smuklė, kurioje syki radosme viešint p. Sikes'ą su savo šuniu. Vos tik mostelėjęs ranka žmogui, tarnaujančiam už baro, Faginas nuėjo tiesiog ant viršaus, ir atsidaręs kambario duris, nesibeldamas atsisėdo ant kedės ir apsidairė aplinkui, pridengęs delnu akis, lyg įsiekiojo ten kokio žmogaus.

Kambarys buvo apšviestas dviem gazo žiburiais, kurių šviesa, kad nebūtų matyti iš lauko, buvo uždaryta langinėmis ir raudonais uždangalais. Lubos buvo juodos, kad neapruktų nuo žiburių; oras pilnas dumų ir riksmo, taip kad iš pirmos valandos sunku buvo pamatyti ką nors daugiau, apart dumų. Išpalengvo vienok dūmai išėjo per atdarytas duris, ir tada galima buvo atskirti didelį skaitlių galvų, taip sumaišytų, kaip ir visokie balsai, kurie skambėjo ore. Ir kada akis labiau apspirto su reginiu, tai žiurintis iš šalies galėjo patėmyti didelę draugiją vyrų ir moterų, susitelkusių aplink ilgą stalą, prie kurio ant pirmos vietos sėdėjo pirmsėdys su plaktuku rankoje, tuosyk kada tam tikro pašaukimo ponas, mėlyna nosia, užsirišęs veidą nuo dantų skaudėjimo, sėdėjo tolimam kampe už barškančio piano.

Faginui tykiausiai įėjus vidun, ponas su pašaukimu, patraukęs pirštais per piano skambučius ir tokiu būdu padaręs pradžią, sukėlė visatinį riksmą, reikalaujantį giesmelės. Riksmui nutilus, viena jauna panaitė ėmė linksmininti draugiją balada iš keturių eilių, kurių tarpuose ekompanistas drožė melodiją taip garsiai, kaip tik valiojo. Tam pasibaigus, pirmsėdys išreiškė jautrų pagyrimą, po kurio du ponai su pašaukimu, sėdintieji po dešinei ir kairei pirmsėdžio rankai, pasisiūlė su duetu ir užgiedojo, visiems smarkiai plojant.

Idomu buvo tēmytis į nekurios veidus, ką atsižymėjo tarp susirinkusių. Pats pirmsėdys (namų gaspadorius), prastas, neaptašytas, sunkaus sudėjimo vyras, laike giedojimo vartė akimis ir visas puses ir išrodė, kad dalyvauja linksmime, bet turėjo atkreiptas akis ant visko, kas dėjos aplinkui ir ausis ant visko, kas buvo kalbama. Ir reik pridurti, žiūrėjo ir klausėsi — smarkiai.

Šalia jo buvo giedoriai; jie savo amato abejingumu priėmė visokius draugijos pagyrimus ir ragavo iš tuzino stiklų, pripildytų degtinės su vandeniu, ką jiems atnešdavo karštesnieji jų garbintojai, kurių veidai su pėsakais visokių nuodėmių įvairiuose laipsniuose, patraukė atydą atstumiančių savo baurumu. Suktybė, kraugeris, visokios rūšies girtybė buvo ant jų pažymėta. Moteris taipgi: vienos su paskutinėmis savo jaunystės liekanoms, rodos čia jau vyto jus' akyse; kitos su visiškai išdusiomis savo lyties dėmėmis, buvo tik pasibiaurėtinu paveidu pasileidimo ir nuodėmės; nekurios, vos dar tik mergiščios, kitos dar jaunos merginos, nei viena nepabaičius jaunystės dienų; jos visos gaminio tamsiausią ir liudniausią dalį to bauraus paveikslu.

Faginas, nevarginamas jokiais rimtais pajautimais, laike tų vaidinimų godžiai skraidė akimis per visus veidus, bet matomai negalėjo atrasti to, katro įsiekiojo. Galutinai pasisėkęs jam pagauti pirmsėdžio žiūrą, jis nežymiai jam pamojo ir išėjo iš kambario taip pat tykiausiai, kaip ir įėjo.

— Kuo tamistai galiu patarnauti, p. Fagine? — užklausė gaspadorius, išėjęs paskui jį priemenėn. — Ar ne prisidėsi prie mūsų? Jie bus labai užganėdinti, — kiekvienas jų.

Žydas nekantriai pakratė galvą ir užklausė pašnabždoms: — Ar jis čia?

— Ne, — atsakė gaspadorius. — Ir nėra naujienų nuo Barney? — kvotė Faginas. — Nėra, — atsakė Šlubų gaspadorius, nes tai buvo jisai. — Jis neišlėjęs kol viskas nenusiramins. Atsiminkite, kad jie ten dabar vuosto; ir jei jisai pasirodytų, tai sudarytų visą dalyką ant syk. Jam, matyt, gerai tenai, tam Barney'ui, kitaip aš apie jį bučia girdėjęs. Galiu eiti laizybų, kad Barney veda viską gerai. Patikite jam vienam tą užbaigti.

— Ar jis čia bus šianakt? — užklausė žydas, dėdamas tą patį balsakirtį ant žodžio "jis".

— Ar Monks, norite pasakyti? — užklausė gaspadorius, lyg abejodamas.

— Ša! — tarė žydas. — Taip.

— Tikrai, — atsakė tasai, išsitraukęs auksinį laikrodį. — Aš jo čia tikėjaušiu jau biskį pirmiau. Jei palauksite dešimts minučių, tai jis —

— Ne, ne, — tarė žydas greit; ir nors rodėsi, kad jis nori matyti tą žmogų, bet buvo matyti, kad jam lyg lengviau jo nematant. — Pasakyk jam, kad aš čia norėjau su juo susitikti, ir kad jis turi ateiti pas mane šianakt; ne, sakyk rytoj. Kadangi jis da ne čia, tai rytoj bus užtekinai laiko.

— Gerai, — tarė tasai. — Daugiau nieko?

— Nei žodžio daugiau, — tarė žydas, lipdamas žemyn.

— Ką aš pasakysiu, — tarė ansai, žiūrėdamas per užtvartą ir kalbėdamas pašnabždoms. — Koks tai patogus laikas būtų dabar parduoti! Čia yra Pilypas Barkeris taip girtas, kad vaikas galėtų jį įveikti.

— Aha! Bet dar Pilypui Barkeriui neparejo laikas, — atsakė žydas, pažūrėjęs angsty. — Pilypas Barkeris turi da šitą nuveikti, pirmiau, nekaip mes su juo atsisilūsime. Taigi grįžk pas draugiją, mano brangus, ir pasakyk jiems, kad vestų linksmą gyvenimą, koliai dar gyvi. Ha! ha! ha!

Gaspadorius atsakė tokiu pat juoku ir grįžo pas savo žydus.

Vos žydas pasiliko vienas, kaip ant jo veido sugrįžo pirmesnis išsireiškimas rūpesties ir užsimastymo. Trumpai padumojęs, jis pasisaukė vežimėlį ir liepė važiuoti į Bethnel Green. Nedavaiavęs ketvirčio mylios iki p. Sikes'o gyvenimui, jis paleido vežėją ir kelionę dabaigė pėkščias.

— Dabar, — sumurmėjo žydas, pabarškines į duris, — jei čia yra koks svarbus žaidimas, tai aš iš tavęs tą išgaušiu, mano mergelė, nors tu tokia gudruolė.

Žmona, atidariusi duris, pasakė kad mergina yra namie. Faginas negarsiai užlipo ant viršaus ir įėjo į vidų be jokių tolimesnių ceremonijų. Mergina buvo viena. Ji tunojo, užsikniaubus ant stalo, su palaidais plaukais.

— Ji yra užsigėrusi, — šaltai pamislįo žydas, — o gal tik nelaiminga.

Padaręs tą pastabą, senis užsisuko, kad uždaryti duris, ir tas bildesys merginą prikelė. Ji tiesiog pažūrėjo į jo suktą veidą, paklausė, ar nėra kokių naujienų ir klausėsi, kaip jis atkartojė Toby Crackit'o pasaką. Jam paibaigus, mergina vėl sukiubė ant stalo, kaip pirmiau, ir neatsiliepė nei žodžio. Tik nekantriai atstumė nuo savęs žvakę ir porą kartų pasijudino, karštingiškai treptelėjo į grindis; bet daugiau nieko.

Laikę to tylėjimo žydas neramiai dairėsi po stubą, kad išitikintų, ar nepamatys kokio pėdsako slaptais sugrįžusio Sikes'o. Matomai užganėdintas peržvalga, jis porą kartų atsikosėjo ir kelis syk mėgino užvesti kokią šneką, bet merginą nepaisė ant jo daugiau, kaip ant kokio akmenio. Galutinai jis pamėgino da sykį ir patrynęs rankas, tarė kušvelniausiu balsu:

— Ir kur, tau rodos, yra dabar Bill, mano brangi?

Mergina suniurnėjo vos suprantamą atsakymą, kad ji negali pasakyti. Iš nekurio šniokštimo rodėsi, kad ji verkė.

— Ir vaikišias taipgi, — tarė žydas ištempęs akis, kad pamatyti jos veidą. — Biednas vaikutis! Paliktas gra bėje, Nancy; tik pamislyk!

— Vaikui geriau ten, kur jis yra, — nekaip būtų su mumis, — atsakė mergina, vos pakėlus galvą. — Ir jei tai Billui nieko nekenktų, tai vėlyčia, kad jis ten grabėję numirtų ir maži jo kaulai ten suputų.

— Ką? — suriko žydas, nusistebėjęs.

— Taip, aš to norėčia, — atsakė mergina, žiūrėdama jam į akis. — Man bus geriau turėti jį toli nuo mano akių, ir žinoti, kad blogiausia jau perėjo. Aš negaliu matyti jo šalia savęs. Jo matymas sukelia mano jausmus prieš mane ir prieš jus visus.

— Pooh! — tarė žydas paniekinančiai. — Tu girta.

— Ar taip? — suriko mergina karčiai. — Tai ne tavo kaltė, jei aš negirta! Jei turėtum ant manęs valią, tai visados norėtum matyti mane girtą, išskyrus dabar. Tavo ūpas tau netinka, ar ne?

— Ne! — atkirto žydas pašėlusiai. — Nepatinka.

— Tai ji atmainyk! — tarė mergina išjuokiančiai.

— Atmainyk! — šaukė žydas, begalo suerzintas netikėtu jos pasipriešinimu ir viso vakaro rūpesčiais, — aš jį atmainysiu! Klausyk, tu pasileidė! Klausyk manęs, kurs su šešiais žodžiais gali pasmaugti Sikes'ą taip tikiai, kaip kad laikyčia dabar jo buliaus sprandą tarp savo pirštų. Jei sugrįž atgal ir neparsives vaiko, — jei tasai tik ištruko; ir nesugrąžins man jo gyvo ar negyvo, — tai užmušk jį pati, jei nori, kad jis išsiskuktų nuo Jack'o Ketcho (Jono Smaugiko); ir padaryk tą tuojau, kaip tik įkels koją į šitą stubą, nes, atsimink, paskui jau bus per vėlu.

— Ir kam reikia to visko? — sušuko mergina netyčia.

— Kam to visko? — tęsė toliau žydas, išiutęs nuo pagiežos. — Kada vaikas yra man vertas šimtų svarų, ar aš tą, ką man skiria likimas, turiu prarasti per išdykumą girtų valkatų, kurių gyvastis aš galiu atimti tik vienu pasvilpimu? Ir aš turiu būti surištas su tuo tikruoju velniu, kurs nori turėti tik savo valią, ir tinka tik jį —

Priverstas atgauti kvapą, senis žydas neteko žodžių ir tame akimirksnyje sulaukė savo pagiežą ir permainingą visą apsiėjimą. Prieš valandėlę jo sugniaužtos kumščios skraidė ore; akis buvo išverstos ir veidas pėrimtas pašėlumui; dabar jis puolė ant kedės ir susivaldęs ėmė net dre bėti, nes išlepėjo užslėptą baisenybę. Valandėlę patylėjęs, jis išdrišo pažūrėti ant savo sankalbininkės. Jis šiek tiek nusiramino, patėmijęs, kad ji vėl ipuolė į tą ne jautrų abejingumą, iš kurio buvo ją prikėlęs.

— Onyte, brangi! — suniurnėjo žydas paprastu savo balsu. — Ar tu paisai ant manęs, brangi?

— Nebaladok man dabar galvos, Fagine! — atsakė mergina, tingiai pakėlus galvą. — Jei Bill nepadarė to dabar, tai padarys kita sykį. Jis tau atliko daug pusėtinų darbų, ir padarys da daugiau, jei galės. Jei negalės, tai nepadarys. Daugiau nėra ką apie tai kalbėti.

— Bet kas link vaiko, mano miela? — tarė žydas, ner viškai trindamas rankas.

— Vaikas turi gėlbėtis drauge su kitais, — per traukė Nancy greitai, — ir aš da sykį sakau, vėlyčia kad vaikas būtų negyvas, arba liuosas nuo pavojaus, ar nuo tavo rankų, — tai yra, jei tik Bill ištruko. Bet jei Toby pabėgo, tai tikrai, kad ir jisai nekluvo, nes jis vertas dviejų tokių kiekvienam laike.

— Ir ką apie tai, ką aš sakiau, mano brangi? — kvotė žydas, žiūrėdamas ant jos su žėruojančiomis akimis.

— Tu turi man atkartoti iš naujo, ką man reik daryti, — atsakė Nancy, — arba verčiau palauk iki ryt dienai. Tu ant valandėlės mane sujudinai, bet aš vėl apkvaitau.

Faginas uždavė jai dar keletą kitokių klausimų: vis tuo tikslu, kad patirti, ar mergina kiek pasinaudojo iš neatsargių jo žodžių. Bet ji ant visko noriai atsakė ir taip buvo nesujudinta jo teiraujančiais pažūrėjimais, kad žydas pradėjo įsitikinti, jog pirmasis jo įspūdis, būk mergina buvo per daug išgėrusi, buvo teisingas. Išsėisybės, tai Nancy nebuvo liuosas nuo papročio išsigerti, kas buvo labai prasiplatinę tarp moteriškųjų Fagino augintinių, nes mažosios dienos jos greičiau budavo prie to verčiamos, ne

kaip draudžiamos. Nešvari merginos išvaizda ir stiprus Genevos kvėpalų atsidavimas, prasiplatinęs po visą stubą, sudrutino teisingumą žydo pažvelgimo. Ir kada ji, ant valandžiukės parodžiusi viršminėta smarkumą, staiga lyg apkvaito, paskui pasidarė jautri ir apsiašarojo, paskui suriko: — niekados nesakyk, "mirsiu!" — ir išreiškė nuomonę, kad esą neverta rūpintis, koliai da vyras, ar mergina yra linksmi; — akivaizdų to visko, Faginas, kurs savo laike užtektinai buvo tą ištyręs, didžiū užganėdiniu patėmijo, kad mergina išsėisybės per daug buvo patraukusi.

Palengvinęs savo širdį tuo išradimu, ir atlikęs dvigubą savo reikalą, butent papasakojęs merginai, ką jis tą vakarą girdėjo ir įsitikinęs, kad Sikes nesugrįžo, — p. Faginas apsisuko eiti namon ir paliko jauną savo draugę bemiegančią ant stalo.

Buvo tik valanda iki pusiaunaktų. Bėsant šaltai ir tamsiai nakčiai, žydas neturėjo noro ilgai vaikioties. — Šiaurais vėjas, staugiantis lauke, rodos, nuputė nuo gatvių žmones, kaip kokias dulkes, nes vos tik keli pasirodė lauke, ir tie patys skubinos namon. Vėjas putė žydui tiesiog į akis ir prieš jį turėjo eiti, drebėdamas kožną sykį, kada tik naujas vėtros pustelėjimas dumė jam į veidą.

Jis jau pasiekė savo gatvės kampą, ir jau graibė kišeniuje raktą nuo durų, kaip štai juoda žmogysta išlindo iš tamsios kertės kitų pusėj ir perėjus per gatvę, sėlino nematomai prie jo.

— Fagin! — sukugždėjo jam į ausį kasžinkoks balsas.

— Ah! — ištarė žydas, greit atsigrįžęs, — ar tai —

— Taip! — pertraukė nepažįstamas. — Kur tu buvai, po velnių?

— Su tavo reikalu, mano mielas, — atsakė žydas, neramiai pažūrėjęs į savo sąkalbį ir sulaukęs žingsnius. — Visą naktį su tavo reikalu.

— O, žinoma! — tarė nepažįstamas, išsišiepęs. — Ir ką gero apie jį?

— Nieko gero, — tarė žydas.

— Nieko blogo, tikinasi? — tarė nepažįstamas, umai kruptelėjęs ir pažūrėjęs į savo sėbrą.

Žydas pakratė galvą ir norėjo atsakyti, bet ansai jį pertraukė ir parodė į namus, prie kurių juodu tuomsyk prisiartinio ir liepė jam viską papasakoti po stogu, nes jo kraujas esąs sustingęs nuo ilgo laukimo ir vėjas jį perpūtęs per dūm.

Faginas apsidairė, lyg norėdamas išsisukti nuo užkietimo į namus, tokioj netinkančioj valandoj ir net suniurnėjo, kad viduje netur ugnies; bet jo sėbras atkartoj savo norą taip prispirtinai, kad žydas atidarė duris ir liepė jam uždaryti išlėto, kol neužžibys žiburio.

— Tamsu, kaip grabe, — tarė svečias, grabaliodamasis ant trepu. — Pasiskubink!

— Uždaryk duris, — atsiliepė pašnabždoms žydas iš kito galo priemenės. Jam bešnekanč durys su trenksmu užsidarė.

— Tai ne mano darbas, — tarė ansai čiuopdamas ke lią su rankom. — Vėjas jas užtrenkė, ar užsidarė pačios.

Greičiau duok žiburi, arba aš sugrįsiu į ką nors savo smegenis šitoj' prakeiktoj' skylėj'.

Faginas tykiausiai nulipo į virtuvę. Po trumpos valandėlės jis sugrįžo su užžibinta žvake ir pranešė, kad Toby Crackit miega užpakaliniam kambarij, o vaikai priea kiniam. Pamojęs svečiai, jis nusivedė jį ant viršaus.

— Mužu galiu pasikalbėti tuos keletą žodžių čionai, mano mielas, — tarė žydas, atdaręs duris ant pirmojo augšto. — Kadangi langinės yra skylėtos, o mes niekados nepadarome šviesos savo kaimynams, tai galime pastatyti žvakę ant kopėčių. Šitai!

Su tais žodžiais žydas biskį nulipęs žemyn, pastatė žvakę ant viršaus kopėčių, lygiai prieš atdarą kambarį. Tą padaręs, išivedė svečią į stubą, kur neturėjo kitokių rakandų, kaip tik sulūžusią kedę ir seną, neuždengtą sofą, stovinčią čia jau pas duris. Ant to rakando atsisėdo svečias, matomai labai pailsęs. Žydas, prisilinkęs sulūžusią kedę, atsisėdo prieš jį. Nebuvo visiškai tamsu, nes durys buvo pradarytos, ir žvakė metė silpną šviesą ant priešingos sienos.

Nekurį laiką juodu šnekučiavosi pašnabždoms. Nors nieko negalima buvo išgirsti iš jų šnekos, apart kelių atskirų žodžių, bet klausantis iš šalies būtų galėjęs numanyti, kad žydas gynėsi nuo nekurių svečio užmetinėjimų ir kad tasai buvo pusėtinai suerzintas. Juodu taip šnekučiavosi gal kokią bertainį valandos, kaip štai Monks — kuriuom tai vardu laike šnekos žydas kelis kartus pavadino svečią — biskį pakėlęs balsą atsiliepė.

— Da sykį tau sakau, tas buvo blogai apsvarstyta. Dėlko negalėjai laikyti jo su kitais, kad iš jo išsyk išeitų paslaptinis, sėlinantis, kišeninis vagis?

— Reikėjo tik paklausti, ką jisai šneka! — tarė žydas, truktelėjęs pečiais.

— Gal nori pasakyti, kad negalėjai to padaryti, jei butum tik norėjęs? — smarkiai užsipulė Monks. — Ar nepadarai to, šimtus kartų, su kitais vaikais?

Jei butum turėjęs kantrybę, ilgiausia per dvyliką mėnesių, ar butum negalėjęs įklampinti jį in bėdą ir ištremti iš karalystės, gal ant viso gyvenimo? — Keno siekiui tada būtų tarnauta, mano brangus? — paklausė žydas nužemintai.

— Mano, — atsakė Monks.

— Bet ne mano, — tarė žydas nuolaidžiai. — Jis galėjo man būti naudingas. Kada dvi pusės stoja į derybas, tai tik tada yra išmintinga, jei abiejų pusių reikalai yra svars tomi. Ar ne taip, mano geras prieteliau?

Toliaus bus.

„Draugo“ Agentai.

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

K. Strumskas,
190 High st.,
Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.

T. Kizievich Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st.,
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st., S. S.
Allegheny, Pa.

J. Bartoševiče,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

M. Urbanavičė, Box 33,
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22,
Swoyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O.
Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevičė,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

P. J. Miller,
Lithuanian Store,
Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas,
2422 W. 69th st.,
Chicago, Ill.

St. Petruškevičė,
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas,
415 Middle st.,
Kenosha, Wis.

A. Urbanavičė,
329 River st.,
Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas,
1338 So. Canal St.
Chicago, Ill.

Dcm. M. Andrulionis,
65 Davidson st.
Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 116
Plymouth, Pa.

Julius Bukantas,
94 Blackstone st.,
Boston, Mass.

Jonas Ramanauckas
135 Ames st.,
Brockton, Mass.

B. P. Miškinis,
Box 124, 35 Arthur st.,
Montello, Mass.

F. B. Versocky,
257 So. 33rd st.,
So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban,
Box 239, Lewiston, Me.

Pr. F. Juškevičė,
131 Jackson st.,
Lawrence, Mass.

Jonas Galeckas,
109 So. 3rd st.,
Brooklyn, N. Y.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Kazys Matukevičė,
1742 Nay Aug ave.,
Scranton, Pa.

Seka nuo 5 pusl.

džioje šitų mokslo metų.

Mės, visi atsidėję klausim mokytojo žodžių. Pa-
baigus jam kalbą, stoje pa-
lenkėm galvas ir pasakėm
ačiū už širdingus linkėjimus
ir patarimus išreikšdami pa-
klusnybę. Vienas didesniųjų
paprastė mokytojo papasa-
koti apie Šilinę, kaip pirmą
šventę mokslo metų, nes kas
metas tomis dienomis, kone
visose mokyklose prasideda
mokslas. Mokytojas pagyrė
aną už žingeidumą ir sakė:
Labai gerai, kad klausėte,
apie ką aš tikrai nežinojau,
visados taip darykite, o aš
jums papasakosiu ir paaiški-
siu.

— Šilinė. Tą žodį nevisi
vienai aiškina: Vieni sako,
kad nuo šilių mėnesio paei-
nų vardas, kiti mena kitaip.
Aš esu girdėjęs nuo Smilgių
senio Girdausko, kad jie dėl
to vadina šilinę, kad buk nuo
šilinės prasideda linų rovi-

Ant Serifo

J. F. GILLIS

Musų Tautietis.

Visų lietuvių priedermė
balsuoti už jį per nominaciją
30 d. rugsėjo 1911 m. Jeigu
mės nepalaikysime savųjų,
tai niekad neturėsime nie-
ko gero ir politikoje visados
lietuvių bus pažeminti. Tai-
gi už savuosius, už tautie-
čius!

Saugokites peilio ir pavoingos operacijos. Gydome Ruptura

GREITAI, NEPAVOJINGAI IR ANT VISADOS PAS VYRUS, MOTERIS IR VAIKUS.

Nereikia diržo,

Užtikriname pilną išgydymą ruptu-
ros (abiejų lyčių) pas senus ir jaunus,
o net ir užsienėjusius, be peilio pagel-
bos.
Daktaro O'Malley naujas gydymo
budas yra visai nepavojingas. Be
skaudėjimo, be operacijos, be pertrau-
kimo darbo. Po išgydymo nereika-
laujate nešioti diržą.
Užgadinimas gvarantotas.
Padėkavonės ir patildymai išgydy-
tų ligonių.
Skaitykite padėkavonę žemiau.

Formanai Pensilvanijos gelže-
lio taip kalba ir sargančiuosius:
Pirm dešimt metų gavau rup-
turą nupildamas. Išleiau šimtus
dolerių, vartoju visokius diržus
be pasekmės, bet kuomet pamėgi-
nu Dr. O'Malley metodą, visai
išsigydyčiau. Pirmutinis mano at-
silankymas pas daktarą O'Malley
daug palengvino.

John W. Bonsum, Berwick, Pa.
foreman Penn. R. R.
(Sellinggrove Div.).

Atleiki arba parasykite reikalau-
mi knygos su mano būdu rupturos gy-
dymo. Atsiųskite markę.

Dr. Alex. O'Malley

Ofisai: 158 S. Washington st.
Wilkes-Barre, Pa.

Ten, kur galite rašyti ir kalbėti lie-
tuviškai.

mo laikas, dėlto ir vadina —
Ši-linė. Vereiskės senoji
Balsienė pasakojo, kad tą
laiką prasideda veik kas me-
tas rudens lytus, dėlto ir va-
dina tą šventę — Ši-lyjinė.
Mozurijos pakraštį gyve-
nantį lietuvių vadina **Ožpa-
ža**. Liubavoje per atlaidus
(tai buvo Šilinė) girdėjau
vieną mozurą pasakojant, ką
tai reiškia Ožpaža. Jis pasa-
kojo, kad lietuvių netei-
singai ištaria Ožpaža, nes tai
esąs mozuriškas žodis —
Ažpo-za-lato, kaip po pas-
kutinių dienų vasaros šven-
tė. Krikščionis katalikai tą
šventę labai garbėję turi,
nes tai yra atminimas užgi-
mimo Dievo Motinos Š. P.
Marijos (skaityk Jos gyve-
nimą). Toj dienoj, Lietuvo-
je, musų brangioj tėvynėj,
už vis yra pagirtinas paprotis,
nes tą dieną bažnyčioje
kunigai šventina sėklas, ku-
rias musų žmoneliai atsineša
apšventinti. Žmonės reng-
damiesi sėti tą brangųjį
grūdą, iš kurio sau stipriau-
sį peną gauna, tai yra: Visą
dieną duonutę: O grūdus be-
ria i žemę ant žiemos laiko,
o tik ateinančią vasarą lau-
kia iš jų derlingumo. Per
pašventinimą sėklų, žmonės
su tikra viltimi pasitiki
Augščiaušiojo Dievo globai
— per tarpininkavimą Die-
vo Motinos. Dėlto mės daž-
nai maldose, ar giesmėse
prie Dievo Motinos šauke-
mėsi:

Marija! Štai prieš Tave sto-
vim,

Išmelsk mums ko norim:
• Suramink mus,
Nes Tu tai gali.

Marija! Išmelsk gerą orą;
Pagal Sunaus Tavo norą:
Suramink mus,
Nes Tu tai gali.

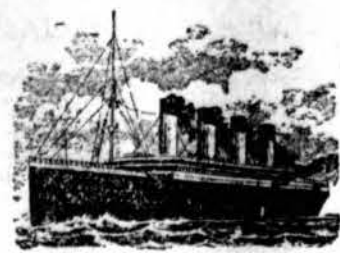
Marija! Užaugink duonutės,
Dėl mūs šeimynutės:
Suramink mus,
Nes Tu tai gali.

Marija! Mės-gi atsidėję
Tau, — pasitikėję:
Suramink mus,
Nes Tu tai gali.

Marija! Dabar Tavep šau-
kiam,
Tos malonės laukiam:
Suramink mus,
Nes Tu tai gali.

V. J. Kovas.

Tikras Lietuviškas Agentas.

Malonus viengėnčiai lietuvių ir lie-
tuvaitis! Jei norit turėti lengvą ir lai-
mingą kelionę į senąją tėvynę Lietuvą ir
nenorit būti nusikrautu atvažiavęs
New Yorkan, tai kreipkitės tiesiog pas
G. Bartasių. Jis visiems žinomas geras
žmogus, užlaiko du ofisus: vieną Bos-
tone, antrą New Yorke. Parduoda
laivakortes ir visas pasaulio dalis ant
draugių ir greičiausių laivų ir už
pigiausias kainas. Siunčiamas pinigų ir
išmalnoms ant amerikoniškų. Paru-
pame gubernius paspartus iš Konsu-
lio. Paramdome kelioniams kambarius
dėl nakvynei ir suteikiame kiekvienam
visokias svarbias žinias užduką.

GEO. BARTASIUS,
Agentas,

241 W. Broadway, So. Boston, Mass
558 Broome str., New York City.

Pasinaudokite!

Turime atspaudę šv. Ro-
žančiaus tajemnyčias. Pen-
diolika tajemnyčių kainuo-
ja 10 centų. Kalbantieji re-
žančių tepasirūpina pasi-
traukti tajemnyčias. Adre-
suokite:

"Draugas"
314 E. Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

LAIVAS.

Daug metų atgal, vieną
gražų rugsėjo rytą, laivas
išplaukė iš Halifax uosto į
Rytų Indijų pusę. Laivas
buvo pilnas Amerikos pre-
kių; ir pargrįždamas ketino
parvešti kavos, arbatos ir
kitokių daiktų. Kapitonas
buo jaunas, pilnas energijos,
ir ambicijos. Jis buvo vienai-
nis sunus, iš čia pat, senos
našlės. Ant laivo buvo taipgi
ir tik du keliauninkai. Vai-
kas ir mergaitė, protestonų
misijonieriaus Indijoje vai-
kai. Jie grįžo pas motiną.

Dienos tęsėsi i savaites, sa-
vaitės i mėnesius, bet laivas
vis dar nepriplaukė prie sa-
vo uosto. Laikas ėjo. Taipgi
ne vienas laivas ne prie vie-
no krašto neprisiartinio. Vie-
noje jurių pusėje, sena mo-
teriškė per dienas laukė
grįžtančio sunaus. Bet veltu.
Tadą išėjus suko: — Ati-
duokit mano vienatinį suną!
Ant kitos pusės jurių mirš-
tanti motina prabilė: —
Sugrąžinkit mano kudikius!
Jurės jokio ženklo nedavė.
Metai slinko, ir tos abi moti-
nos nuėjo ten, kur jurių nė-
ra....

K. S. K.

PERSILAUŽYMO LAIPS- NIS.

Šeimynos sąnarys serga
ir jo liga jau augščiaušiam
laipsnyje, tai yra persilauži-
mo laipsnyje, jis arba pagis
arba mirs. Gydytojas nebe-
suteikia daug vilties, nes pa-

šauktas pervėlai. Šitai toks
padėjimas gali but išvengtas
daugume atsitikimų, jeigu
tik pasirodžius negalei, ar
bus sumažėjęs apetitas ap-
sireiškęs nesuvirinimas, gal-
vos skaudėjimas, liežuviu
išdžiūvimas, nusilpnėjimas,
jūs nieko nelaukė imsite var-
toti Trinerio American Eli-
xirą iš kartaus vynu. Persi-
laužymo laipsnis greit apsi-
reikš, kadangi šis vaistas
gerai išvalys viršinio orga-
nus ir sutvirtins nervus. Jis
pagryvins kraują, o nuo to
tanksiai gali nebelikt reuma-
tiškų ir neuralgiškų skausmų.
Vaistas yra geras nuo viso-
kių vidurių ligų. Gausite
vaistų sankrovose. Jos. Triner,
1333-1339 S. Ashland
ave., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Jo-
no Garbuzo, Šalnių sodž.,
Vabalninkų par., Panevėžio
pav., Kauno gub. Apie du
metai kaip neturim apie jį
jokios žinios. Jis pats, ar
kas kitas, kas apie jį žino,
meldžiu duot žinią seserei:
Paulina Garbuzaitė,
Windsor House,
Athol, Mass.

Pajieškau savo draugo
Leono Stankaus, paeina iš
Klauseikių kaimo, Ilakių
par., Telšių paviato, Kauno
gub. Du metai atgal gyveno
po No. 2216 Golden st., Pro-
vidence, Scranton, Pa. Jis

**It doesn't pay to neglect
your Health**

Ar atėjai kada namo drebėdamas, su
skaudančia galva, krūtinėje diegimais sope
gale gerkles ir gulėjai keles savaites?

**Dr. Richter'io
PAIN-EXPELLERIS**

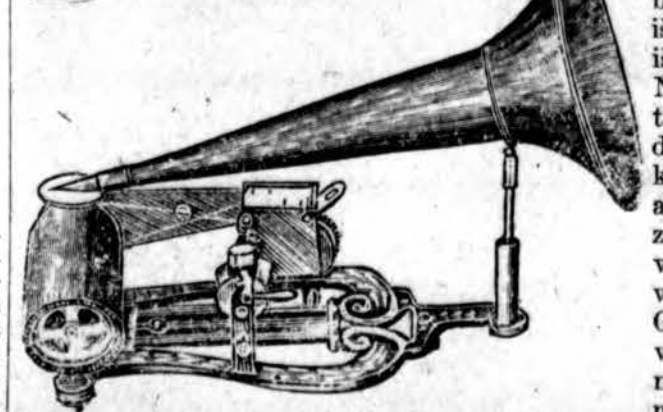
tas istikimas senas naminis vaistas duos
pagalbą ir prašalį ilgą vargą jeigu
umai vartosi.

Visuomet namuose turėk bonkutę.
Platus nurodymai apvynioti apie
bonką. 25c. ir 50c. aptiekose.

Sergėklis pamėgdžiotų vaistų ir
žiūrėk ant **Inkaro** ir mūsų vardo.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Congo Pilišs yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

DYKAI

Pirkite už \$6.00 ver-
tės musų žinomas ta-
bokos dėl cigarėtų ir
išsirinkit sau dovaną
iš sekančių daiktų:
Naujausis importuo-
tas Fonografas su di-
dele nikeline dūda,
kuri graina gerai ir
aiškiai visokias mu-
zikas ir dainas. Kiek
vienas gali turėti sa-
vo name koncertą. 2.
Geriausia Armonika
vokiško išdirbimo su
natom ir nurody-
mais. 3. Puikus sta-
lavas nikelinis Laikrodys su muzike, kiekvieną kartą muzikė graji-
na 10 minutų. 4. Vyriški arba moteriški stori paukuoti laikrodė-
liai. 5. Stalavi įrankiai gražioje dėžutėje: 6 peiliai, 6 videliai, 6 di-
deli šauktai, 6 maži, 1 peilis sviestui, 1 šauktukas cukrui.

Už musų dovaną vien norime, kad pagarsintumėt musų firmą tarp
jusų pažįstamų. Atsiųskite mums ant rankos 50 centų pačtiniais
ženkliais, o mės Jums prisiųsime 40 skrinučių tabako 4-ų gatunkų
už \$6.00 ir Jūsų išrinktą dovaną. Likusius \$5.50 užmokėsit gavęs ta-
vorą. Kam tavoras nepatiks gali jo neįimti.

**ANGLISH ASIATIC TOBACCO CO.,
Dept. F.**

115 7-th street, New York, N. Y.

**REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23
AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODŽIŲ.**

Aukšiniai, paukuoti ir kitoki su 23
akmenimis, parduosime 10,000 vadin-
mų "Accuratus" laikrodžių tikslai už
\$5.75 šėdą. Tie gražūs laikrodžiai
puikiai išrežyti, dubeltai lukštai, ge-
rai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų
naudojami, kurie turi dėti laiką, mo-
teriški ir vyriški, gvarantoti ant 20
metų. Tikrai gražūs laikrodžiai, ne-
gėda bus nei draugams tokį parodyti.
Jeigu nori turėti gerą džiogorėlį, tai
štai musų pasiūlymas: Mės nustatime
šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už
\$5.75 ir ekspresu kaštus dėl peržiū-
rimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cen-
to. Mės riskuojame viską. Aukšiniai
grandiniais duodasi dykai su laikrodžių. Adresai:
EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 965, CHICAGO, ILL.

pats ar kas apie jį žino mel-
džiu duoti žinią šiuo adresu:
Juozapas Mockus,
101 Market St.,
Brighton, Mass.

Ant pardavimo

Hotelis ir štoras, sykiu ir
salionas parsiduoda. Namai
turi apart to 10 gyvenamų
kambarių ir maudynę, ge-
roje vietoje, kur biznis ge-
rai eina.

Artesnių žinių reikalau-
jant, kreipkitės pas:
Moses Jacobs,
651 & 653 State St.
Larksville, Pa.

Idėk laiškan vieną dolerį
ir užrašyk adresą: "TAR-
KA", Box 895, New York,
N. Y., tai per visus metus
siuntinėsim naują paveik-
luotą pašaipos ir pajuokos
mėnesinį laikraštį "Tarka"
iš kurio turėsi juokų visam
amžiui.

SUSIV. L. R. K. A. CEN- TRO VALDYBOS ADRESAI.

Jonas Rikteraitis, prez.

67 James St.,
Waterbury, Conn.

Mateušas Toluba, vice-prez.

1139 Wyoming ave.,
Exeter Boro, Pa.

Kazys J. Krušinskas, sekr.
457—17th St.,
Brooklyn, N. Y.

Pranas Burba, kasierius,
454—456 Main St.,
Edwardsville, Pa.
P. O. Kingston Station
Wilkes-Barre, Pa.

Kasos globėjai:

Juozas Vasiliauskas,
112 N. Greene St.,
Baltimore, Md.

Jonas Jaroševičs,
266 Silver St.,
So. Boston, Mass.

Kun. V. Vizgirda, knygius
190 S. Meade St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Kun. J. Dumčius, dvas. vad.
P. O. Minersville, Pa.

**Sąjungos Liet. Vargonin-
kų Amerikoje vyriausy-
bės adresai.**

K. Strumskis, prez.
190 High St.,
Brooklyn, N. Y.

P. Grajauskas, vice-prez.
Paca & Saratoga St.,
Baltimore, Md.

J. Stulgaitis, kasierius,
40 Sylvanus St.,
Wilkes-Barre, Pa.

A. Gudaitis, sekretorius,
P. O. Box 73
Silver Creek, Pa.

Pabrake Ant farmu kasyklose

Atsitikimas patiks tave ant farmos, pa-
brike arba kasyklose ir bus priežasčia dau-
gelio skaudėjimų, bėdos ir laiko trošos,
jei neturėsi po ranka

SEVEROS GOTHARDO ALIEJUS.

Greitas sunaudojimas šios gyduolės reiškia didelį
ligoniui palengvinimą.

Patariame taipgi nuo: Reumatizmo, neuralgijos, sci-
jaticos, nugarkaulio skaudėji-
mo, išsiskimo, raumenų skau-
dėjimo, štyvumo, traukimo,
aptinimo ir nuo visokių vidu-
rinių negalavimų.

Skaitykite ką kiti mano apie jį.

50 centų bonka.

"Severos Aliejus Gothardo daug pagelbėjo mano
atsitikime, taipgi gelbėjo ir keliems mano draugams
musų pabrake". — Geo. Mortus, Kipling, O.

"Jeigu nebutumėm laikę Severos Aliejaus Go-
thardo ant musų farmos tai butumėm padauginę sau
skaudėjimų, laiko trošos ir iškaščių". M. Votruba,
Hay Springs, Neb.

"Laikau Severos Aliejų Gothardo už geriausią gy-
duolę Kasejams, kadangi jie tankiai asperga reuma-
tizmu ir kiekvieną gali patikti nelaimė kožną valan-
dą". B. Hribar, Vick Haven, Pa.

Severos Vaistus gausite kaimyniškoje aptiekoje. Pasakyk vaistininkui noris Severos ir
neimk kitokių. Musų Vaistai apžiūrėti lietuviškai spaudintais patarimais.

Patarimai užduką; rašyk pas mus.

Jeigu patemysi

kokį apsireikimą

Geltonumo,

Kepenu Sunkumo,

Užkietėjimo,

Dispensijos ir

Jiegu nustojimo,

tai atsimink, jog sugrąžis tau
sveikatą

SEVEROS

Gyvasties Balsamas.

75c. už bonką.

Kas skundžiasi

kenčias

Kosuli,

Užkimimą,

Astmą,

Konlušą

Gerkles skaudėjimą,

tegl ima

SEVEROS

Balsama Plaučiams

Kaina 25c. ir 50c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS
IOWA

EGIPTO SFINKSAI YRA IŠNYKĘ — JIE NETURI SUMANUMO, BET AŠ TURIU.

Mano mieriu yra visą savo turtą sudėti į drabužių prekybą. Kaip mo-
kinys kas metai žengia pirmyn, taip ir aš. Mano rudeniniai siutai ir over-
kotai yra puikiausia. Jie padaryt tai puikiai ir gražiai k kių nėra šiame
mieste. Iš visų pusių bus tai Rosenthalo metai ant stiliaus kalendoriaus.

\$10, \$15, \$20, \$25 ir \$30

Su šiomis penkioms drabužių kainoms aš galiu nustebinti tave — tai ne-
paprastai, "gatavai pasiuti" drabužiai, bet tikrai rankų darbo; drabu-
žiai, kurie pirma turi užgadinėti negu Tamistą. Atminkite, kad pirma
negu koki nors drapaną bus parduota aš jas gerai egzaminavau.
Ir kada jau gatavi, niekas negali su tais drabužiais susilyginti. Atkarto-
kime tą puikią naujieną—

\$10, \$15, \$20, \$25 ir \$30

LOUIS ROSENTHAL,
ANT KIRBY'S

Jus

galite padaryti blogą sveikatą gera, ir gerą sveikatą geresne imdami vyninį stiklėlį

Stegmaier'o Malt Extrakto

prieš valgius ir einant gultų. Jis sutaisys visą organizmą į labai trumpą laiką. Šiandien bandyk jį. Jei jusų vaistininkas neturi jo, pareikalauk jo nuo mus.

Gryno maisto ženklas ant kiekvienos bonkutės.

STEGMAIER BREWING CO.

Wilkes-Barre, Pa.

Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu
\$165.000.00.

Šioji Banka prižiūroma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėjus nuo sudėtų pinigų. Galima susisiekti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,
išdininkas.
Mandagus patarnavimas.

First National Bank
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS \$375,000.00
Perviršis ir nepadalyta nauda 490,000.00

Už sudetus pinigus moka 3-čią nuosimti.

WM. S. Mc. LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbejas

visokių ženklu draugystė. o ypatingai: kokardų guzikų metalu, anameliu ir padengtu celuloid'u, šarpu, veiliu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistikiškai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Juozas Szukis, Geriausias Lietuvis FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070-R.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Kurių skaitytojų prenumerata pasibaigusi, tiems šis numeris bus paskutinis. Siunčiant pinigus, čekius, arba "Money Order", siųskite ant adreso: "DRAUGAS", 314 East Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nuosimėjais
\$190.000.00.
Sudėtų pinigų
\$700.000.00.

Mēs vedame visokią legalią biznį. Musų bankoje galima susikalbėti: lietuviškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Kas reikalauja

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Sv. Traicės, gali gauti pas mus visada. Mēs išdirbame ir reikalaujantiems pasiūniam porą ant pažūros.

Mrs. A. Smailienė,
2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

Šiuomi pranešame visiems, jog mēs atspaudėme išnaudoj Trumpa Katekizmą, taigi kurie pirmiau reikalavote, tai dabar galėsite gauti.

10 centų egzemplioris.

"Draugas"

314 E. Market st.

Wilkes-Barre, Pa.

Office New Telephone 37.
Residence 1100.

Lietuvių Advokatas.

Jonas S. Lopatto

47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTA 1864.

KAPITOLAS \$100.000.00.
PERVIRŠIS \$250.000.00

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 3 nuosimėjus nuo sudėtų joje pinigų.

UNION TICKET AGENCY.

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir Visoje Aplinkinėje. Agentūra Laisvokorių ant Geriančių Linių.

Siunčia pinigus kas dien ir visas dalis svieto; taipgi perka ir išmaino visokių pinigų. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose. Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-10 ryto iki 9-10 vak. Nedėlioje: nuo 10-11 ryto iki 5-10 vak.

Adolf Blau,

Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa. Taipgi turime savo krautuveje daugybę visokių maldaknygių ir svietiškių knygų visokiose kalbose. TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

FABIOLE,

garsi kardinalo Wisemano apysaka. Vertė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuosimtis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIERIS,

312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

—NAUJA KNYGA—

BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas. Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.15 persiuntmui.

Adresas:

REV. S. PAUTENIUS,

Mahanoy City, Pa.

Wilkes-Barre

Deposit & Savings

BANK,

71 PUBLIC SQUARE,

WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas \$150.000

Perviršis \$450.000

Depozitai \$2.625.000

Moka 3-čią nuosimti nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popiet. subatomis nuo 9-12 vidurdienyje ir nuo 7 val. vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir lietuviškai.

L. RAUCHUT

Dirbtuvė Uniformu ir visokių reikalingų daiktų draugijoms ir nrkiestroms, uždėta 1887 m. Dirbame teipgi vėliavas, kukardas, arnotus, kapas ir t. t. Reikalaukite iliustruoti katalogu.

1520 N. 4 gatve

PHILADELPHIA, PA.

Bell Phone

4858 D. KENSINGTON.

Dr. Ignotus Stankus

Bell Telephone Dickinson 3757 w.

Del daktariškos rodos galima atsilaikyti pas Dr. Ign. Stankų per telefoną ar laiku ir iš kitų šaltų, taipgi Kanados.

— Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphiajioj —
Jis yra pabalgęs augščiau ir jau paskutinius daktariškus mokslus. Buvo miestav daktaru mieste Indianapolis. Mokėsi ir praktikuavoje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Visi jo palidijimai išstatyti yra ofise, kur kiekvienas atsilankęs gali juos matyti.

Dabar įrengė savo looną ligonbutį Philadelphiajioj ir tame pačiame name padirbo pulkig. medicalkiską klinika su laboratorija, elektriskās mašinas ir apieką su geriausioms gyduolėms. Čia visi ligoniai atranda teisingą pagelbą, išsigydo ir palieka sveiką. Štai ką ludijs patys ligoniai:

„Nuo visokių spugų ir išbėrimų, ant vėdo ir kaklo ir viso kūno, taipogi nuo kitų odos ir kraujų ligų, nerą geranio daktaro, kaip Dr. I. Stankus. Daug daktarų atlinkiau, bet nei vienas negalėjo išgydyti.“ Taip kalba Jos Svila, 1011 Carlton St., Philadelphia, Pa.

„Šiuomi viešai išreiškiu savo širdingą padėką Dr. Stankui už išgydymą nervų ligų ir sugražinimą vyriškumo, kuriu kiti daktarai atsisakė išgydyti. Ir visiems su slapomis ligomis patariu kreiptis pas dr. Ig. Stankų, o ne pasigailėsite savo žygio.“
A. Zmudzen, Salem, Mass.

GARBUS DAKTARE: neisrandu žodžių padėkavojiu. Tamistai už išgydymą skau dėjimo šonuose ir po širdies gelimo strėnų ir skausmingų mėnesinių, kuriu kiti visi daktarai neapsiėmė gydyti. Bet Tamistos operacija kaip ranka atėmė kentėjimą nuo mangės. Ela Mažinacky 1325 S. Front St., Phila.

John Aknotaitis, Montreal, Que. Canada, rašo: „Melutis gydytoju—šešta diena, kaip gavau nuo Tamistos liekardas ir vartoju sulyje užrašo, jau negaliu atidekoti Tamistai iš džiaugsmo da tik pusę liekardu sunadoju bet jau visas sustiprėjau ir baigiu gyti. Daugiau neturiu ką rašyti: nes jau nereikalauju daktariškos pagelbos. Ta įtira liga, kuri taip daug prikaninko mane ir kuriu kiti daktarai laikė už neisgydoma, dabar jau baigia gyti. Ačiū Tamistoms už pigų ir greitą išgydymą.“

Išgydau pasekmingai ir ant visados nuo: reumatizmo, skaudėjima kony, sparnų kaulų, strėnų, kojų, pečių, nuo visokių kraujų ligų užkrečiamu lytiškiu ligų, triper, šanker, sifilį, užkietėjimą ir nederbimą vidurių, išbėrimą, niežėjimą ir augimą ant vėdo ir kūno visokių spugų, dėdervinių ir silkinčių plaukų, galvos skaudėma, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas, visokias nervų ligas neuraigij, drebijimą sanariu, greitą supykimą, negalėjimą miegoti ir išgyti, greitą palisimą, sunkų kvėpavimą, persilimo slogas ir išsiupėjimą sveikatos, visokias moterų ligas skausmingų ir neeguleriskų mėnesinių tekėjimą ir gumbo. Išgydau su operacija rūtūrą, apendicitis, vėžį, skilyve augančius akmenis visokius skaudulius, gūzus (tumors), kepenų, inkstų ir pūsles. Darau operacijas ant gyslių kaulų nervų, smėgny, moterų ir vyrų gimdančių organų, pritrauktas kojas ir rankas atitaisau ir padarau sveikas. Taipgi daro operacijas ant nosies, akių ir gerklės.

Dr. Ignatius Stankus, M. D. 1220 So. Broad Street,

Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4, ir nuo 6 iki 8 vakare.

Šventadieniais nuo 1 iki 5 po piet.

The BENEFICIAL SAVINGS FUND SOCIETY

1200 ir 1202 CHESTNUT STREET,
PHILADELPHIA, PA.

Uždėta 20 diena Balandžio 1853 metuose.

Nuosimtis 3.65 metams.

PAMATINIS KAPITOLAS --- trylika milijonu doleriu.

SUDĖTŲ PINIGŲ --- vienuolika ir tris čertis milijono doleriu.

PERVIRŠIS --- vienas ir viena čertis milijono doleriu.

Depozitoriu suviršum trylika tukstančių asmenu.

DEPOZITUS PRIMAME PER LAISKUS.

IGNOTAS J. DOHAN, Prezidentas.

ANDRIUS J. KEEGAN, Vice-prezidentas.

ALFRED J. MURPHY, Sekretorius ir Kasininkas.

ANTANAS HURST, Eeq. Patarojas.

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

„LIETUVIŠKŲ-LENKIŠKŲ VAISTŲ.“

GERIAUSIA

GYDUOLĖ:

NUO

STREŲ SKAU-

DEJIMO, DEGI-

MO KEUTINĖJE,

GALVOS SKAU-

DEJIMO,

KATAROS,

UŽSISALDYMO,

NEURALGIJOS;

NUO

GERKLĖS

SKAUDĖJIMO.

MESLUNGIO

SKAUSMO KR-

TINĖJE NUO

PATRIKIMO

AZMA ARBA

DUSULIO

STYVUMO

SPRANDO

SKAUDĖJIMO

SONUOSE

RANKŲ IR

KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jei su sergate užsisėdėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagelbėti ne daktarai ne ligonbutiai, arba paslaptingomis ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion čion ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apie tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisią, o mielai suteikiau rodą ir prisisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Taipgi mēs reikalaujame gery agentu kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškų-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogieriansiū. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas stornikas teipgi privalėtų užlaikyti visada musų pulkias Lietuviškas gyduoles savo stornuose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaute išduoti pinigų dovaną kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Stornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbis ir parduokite musų tyras Lietuviškas gyduoles, kurių mēs gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,

3or. Elm & Main Str.,

Plymouth, Pa.

Honover Brewing Co.

Grynas

Elius, Alus ir porteris.

TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą į produktą, Jusų tautiečio išdirbama. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir Nauticoke, o bravoras Danvillej.

Emil Mallnaukas, Manageris ir Prezidentas

Abu telefonai.

SECOND WARD HOTEL

Frank Burba Savininkas.

Geriausi Importuoti ir naminiai Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir t. t. 454-456 MAIN ST.

Pirmos klesos krietos ir arkliai parsamdymui ir grabinio ofisas prie Russell gatvės.

EDWARDSVILLE, PA.

Naujas telefonas 8041.

Bell telefonas 9294-R.

HEIGHTS DEPOSIT BANK

Kampas E. Market ir Hancock Sta.
WILKES-BARRE, PA.

Moka 3-čią nuosimti nuo sudėtų pinigų ir ima pinigų ant suėdėjimo nuo dolerio ir augščiau.

Siunčia pinigus in visas svieto šalis.

Atdara nuo 9-nių iš ryto iki 3-ju po pietų; subatomis— nuo 9-nių — 12 ir nuo 7 iki 9 vakare.

Lietuviškų Šv. Kazimero Seseru Seminarija CHICAGOJE.

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie regulieriškojo mokslo, arba ir atskyrum, yra mokinama, muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

**Mother Superior,
ST. CASIMIR'S SEMINARY,
6700 Rockwell St., Chicago, Ill.**

**50,000
KNYGU**

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prasta, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, išgydyti nuo uzznordijima kraujus arba sypili, nubiegima sieklus, patrotitu styprbe, pučkus ir kitus išmetimus, negromulavima, patrotitu styprbe, pylva, klapienu, inkstų ir pūsles ligas, ruma-tima, gonorrhoea arba triper, nanjai įgautas lygas, stricūra ir vyraus vyru lygas, gal būti išgydomas sava namuse privatiškai, alaps ir labai pygai.

Ta, dykai įgauta knyga, pasakia jums kodėl jus kentat ir kaip galeit galutinai išgydyti. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti koznas vedes arba nevedes vyraus. Ta knyga yra parakita par Daktara, katras atsydave ilgo laika tyrinejmu tu, specialiskiu lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vyrai dykai, nzmokano už pačio, ing užpėdėta konverta. Nesisk nekokiū pinigų, tyk parakit sava vardą, ir adresa ant žemias paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., I. 905 2d Pitts Avenue, Chicago.

Geofortuona Tautaitis: Pagal Tamistos prielaidę, ai noriočiau jog Tamista prisicistatami man vyrai dykai vėna juos knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas.....

Stelias.....

"Draugas"

vra smagiausias laikraštis pasiskaitymui.

"DRAUGO"

SPAUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA

IVAIRIŲ IVAIRIAUSIUS DARBUS

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.